

Ticaret mukavelesini gö-
rüşecek Çekoslovak heyeti
geldi. Şehir plânını tetkik ede-
cek jüri bugün toplanıyor.

Almanya silâh meselesi
hakkında Fransız muhtıra-
sına cevap verdi. Cevap uz-
laşıcı mahiyette addediliyor.

"Cesaretle Akdenize,"

Bu, hududumuza yakın Mustafa Paşa kasabasında bazı Bulgarlar tarafından yapılan bir nümayişteki bayraklar üzerine yazılmış bir ibaredir. Evet. Akdenize inmek için cesaret, ama pek çok cesaret ister. Bir nümayişin heyecanı içinde bile bunun nazarından uzak tutulmaması bu manasız hareketin yegâne mantığı olan tarafdır. Hâdise malumdur: Geçen hafta bazı Bulgarlar, Trakyanın Bulgaristan ahlâkı ve Türk - Yunan misakının fesih için topraklarımızı çok yakın bir yerde büyük bir nümayiş tertip etmişlerdir. Nümayiş kilisede bir ayın ile başlamış. Burada dini hisler tahrik edildiikten sonra kütüphanelerin elinden Bulgar hocalarının eline intikal etmiş. Kadın erkek hatipler tarafından söylenen mübeyyic nutuklara halkın hisleri galeyana haline getirilmiş ve Bulgar hükümetinin "dost ve komşu," diye tasvir ettiği iki millet aleyhinde tecavüzkâr sözler söylenmiş.

Bir memlekette komşu bir memleket aleyhine yapılan nümayiş daima dostluk ile telif kabul etmeyen bir harekettir. Hele bu nümayiş hudut boyunca yapılsa tehlike ifade eden bir hareket şeklini alır. Bunun içindir ki Mustafa Paşadaki nümayiş dolayısıyla hükümetimiz Bulgar hükümeti nezdinde teşebbüsatta bulunmak lüzumunu hissetmiştir. Bulgarların hudut aşırı yaptıkları oyun tecavüzün Londradaki tarafı içine girmeğe çok yakın gelen bir harekettir. Filhakika Bulgaristan tecavüzün tarafı hakkındaki mukaveleleri imza etmemiştir. Ancak bu taraf Bulgaristanın bütün komşuları dahil olduğu halde bir çok devletler tarafından kabul edildikten sonra beynelmilel hukuk kaidesi şeklini almıştır. Şu da iddia edilebilir ki Londrada tecavüzü tarif eden devletler, bu tarihe kadar yapılmış memnu olmayan işleri memnu yet altına alarak, yeni hukuku düvel kaidesi vazetmiş değillerdir; belki de devletlerin birbirine karşı olan müteakabil vazife ve mes'uliyetlerini bir kaide halinde tesbit etmişlerdir. Bu vazife ve mes'uliyet Londra mukavelesi imzalanmadan evvel de mevcut idi. Biz komşu Bulgar hükümetinden hukuku düvel kaidesinin bile menettığı hareketlere tevessül edilmesine mani olmasını beklemekte kalmıyoruz. Daha fazla şeyler istemekte adeta kendimizde hak görüyoruz. Çünkü münasebetlerimiz yalnız hukuk çerçevesi içinde kalmakla kalmıyor; samimiyet, E-ker bunda yanılıyorysak hakikati öğrenmek her halde âlakadarlar için faydalıdır.

Filhakika resmi Bulgar gazetesi bu hareketi takbih etmiştir. Bulgar hükümeti de hâdise etrafında tahkikata başlamış ve nümayişin yapılmasına ruhat veren bir memura işten elçektirilmiştir. Ancak bu tahkikatın vazih bir netice verdiği iddia edilemez. Zira tahrikatçıların nümayiş yapışak için ayın içinde o muntakandan yüksek mükiye memuruna resmen nümayişin bulunduğu anlaşıyor. Nümayiş te ayın on dördünde yapıldığına ve aradan on bir gün geçtiğine göre bu derece ehemmiyetli bir hâdiseden merkezin nasıl haberdar olmadığı anlaşılıyor. Bulgar hükümetleri gerek komşu memleketler aleyhinde yapılan hareketlerin, gerek Bulgaristandaki ekalliyetler hakkında veya görülen muamelelerin mes'uliyetlerini daima hususi teşekküllerin omuzlarına dâhili vaziyetini yakından bilenlerce bunun bir dereceye kadar doğru olduğu inkâr edilemez. Bunun içindir ki komşu hükümetler, Bulgar hükümetlerine karşı bu noktalarda daima müsamaha ile hareket etmişlerdir. Bu hükümetlerin vaziyetlerini işkâl edecek tedbir ve teşebbüslerden çekinmişlerdir. Kâh Yugoslavyaya karşı yapılan bir nümayiş, kâh Yunanistan aleyhine yapılan bir tezahür, kâh Türkiye aleyhindeki tahrikat ve Romanyaya karşı propaganda bu komşu devletler tarafından müsamaha ile karşılanmıştır. Münasebetler bozulmasını diye en masum mukabil hareketlerin yapılmasına bile bu hükümetler mani olmuşlardır. Ancak nihayet bir hükümetin iktidarında bulunduğu için dahile ve harice karşı bir takım vazife ve mes'uliyetleri vardır. Bu vazife ve mes'uliyetler arasında da ekalliyetlere hayat hakkı temin etmek ve komşu memleketlere münasibetlerini bozacak hareketlere tevessül edilmesine mani olmak ta başta gelir. Kendi ekalliyetlerine yaşama hakkı bile temin edemeyen bir hükümet başka memleketlerdeki ekalliyetlerin vaziyetini ağzına bile alamaz.

Bulgar Başvekili M. Musanof son hâdise dolayısıyla teessürünü beyan etmiş ve hususi teşekküllerin daha ne kadar zaman başına belâ olabileceklerini soruştur. Bu sözlerin samimi olduğuna şüphe etmiyoruz. Çünkü vaziyeti hakiki şekilde izah ediyor. Bulgaristanın bugünkü siyasi yalnızlık içinde bulunmasının başlıca amili, bu teşekküllerin kâh bir, kâh diğer komşu memleketi istihdaf eden taşkınlıkları olduğuna şüphe yoktur. Bu şursuz hareketler Balkanlarda sulh ve müsalemete yardım etmediği gibi, Bulgaristanın da menfaatlara uygun değildir. Bulgaristanın menfaati meselesini varın Bulgarlar kendileri düşünsünler. Balkanlarda sulh ve müsalemetin devanı meselesine ge-

Istanbuldaki Şaşkın Tahrikçi Tevkif Edildi

Bulgar hükümeti Ankara'ya teessürünü bildirdi

M. Çaldaris Sivilegrat hadisesi karşısında Yunanistanın vaziyetini izah etti

Kongrede ne kararlar ittihaz edildi? - Bulgar hükümetinin yaptığı tahkikat ve hükümetimize teminatı

ATINA, 20 (Milliyet) — Bulgaristandaki Trakyalılar teşkilâtının son tahrik âmîr hareketleri hakkında Rodop mebusu M. Skindaris tarafından Meclise bir sual takriri verilmiştir. Dün akşam meclis ruznameye başlanmadan evvel, takrir sahibi söz alarak, evvelâ Balkanlardaki sulhün istikrarı noktasından Türk - Yunan dostluğunun verdiği kıymeti izah etmiş, bundan sonra Balkanlar misakından bahsederek, bu misakın Balkanlarda sulhü daha ziyade kuvvetlendirip genişleteceğini anlatmıştır. Müteakiben hatip, Bulgarların gösterdiği suitefahümü söz gelişi ederek, bu Balkan komşu tarafından gösterilen ihtirazların mânasını arazi iddialarında aramak lâzım geldiğini söylemiş ve hükümetin nazarı dikkatini celbetmiştir. Hatip sözüne devam ederek, demiştir ki:

— Lâkin Bulgarlar emin olsunlar ki, Yunanlılar topraklarını her zaman için müdafaa hazırdırlar. Bunun üzerine Başvekil kürsüye gelerek, mebusun takririne cevap vermiştir. M. Çaldaris Türk - Yunan dostluğunun dürüstlüğüne ve samimiyetine işaret ettikten sonra, sözünü Bulgaristandaki Trakyalı teşekküllerinin faaliyetine naklederek demiştir ki:

— Türk - Yunan münasebatı her iki tarafın karşılıklı itimat ve emniyetine, derin dostluğuna ve görüşlerindeki mutabakata istinat ediyor. Binaenaleyh diyebiliriz ki, Türkiye ve Yunanistan bir tek devlet gibi müştereken çalışıyorlar.

M. Çaldaris, Cenevrede iken Tür-

Dün Yunan Meclisi Mebusanında izahat veren Başvekil M. Çaldaris Cenapları

kiye Hariciye vekili Tefvik Rüstü Bey le sıkı ve samimi bir teşkiki mesai dahilinde çalıştığını hatırlatmış ve bu iki memleketi bağlayan rabitaların çözümlenmesi gayrikabil olduğunu ilâve etmiştir. Siyaset yanısı iki memleket hükümet adamlarının değil, iki milletin de tasvibine mazhar bulunmaktadırlar. Meclis Başvekilini bu beyan-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Geniş ve esaslı bir maarif hamlesinin arifesindeyiz..

Maarif vekili ve umumî müdürler dün Ankaradan geldiler

Lise ve ortamektepler esaslı bir değişikliğe uğrayacak, bütün maarif erkânı yeni hamle üzerinde seferber edildi

Tıp fakültesi reisi değişiyor

Dün şehrimize gelen ve burada çalışmaya başlayan Maarif vekili Hikmet Bey

Maarif vekili Hikmet Bey dün sabah ansızın şehrimize gelmiştir. Vekil Beyin bu âni seyahatine hususi bir ehemmiyet atfedilmektedir. Hikmet Beyle birlikte bütün vekâlet erkânı da şehrimize gelmişlerdir. Yüksek tedarisat umumî müdürü Hâmit, Orta tedarisat umumî müdürü Hasan Ali, İlk tedarisat umumî müdürü Reşat Şemsettin, vekâlet umumî müfettişlerinden Ali Canip Beyler şehrimize gelen zevat meyanındadır. Muhtelif vilâyetlerde teftişlerde bulunan diğer müfettişleri de İstanbulda dönmüşlerdir. Ankarada vekâlet erkânından yalnız müsteşar beyle iki umumî müfettiş kalmıştır. Tekirdağında orta mektepte teftiş yapmakta olan umumî müfettiş Reşat Nuri Bey de şeh-

rimize dönmüştür. Vekil Bey İstanbulda çalışıyor.. Aldığımız malûmata göre Hikmet Bey, şimdilik gayri muayyen bir müddet için İstanbulda çalışacaktır. Şehrimizdeki bu mesaide, vekâlet erkânı da kendisine refakat edeceklerdir. Vekil Beyin riyasetinde üniversitede, maarif idaresinde ve diğer muhtelif terbiye ve tedris müesseselerinde mühim işçimâlar yapılacak, bazı mühim kararlar verilecektir. Vekil Beyin ve maarif erkânının şehrimizde buldukları müddet zarfında bütün İstanbul maarif müesseseleri umumî bir teftiş tabî tutulacaktır. Hikmet Bey üniversitede devam etmekte olan islahat işleriyle yakından alakadar olacağı gibi muhtelif liseleri, diğer bazı yüksek mektepleri de teftiş edeceklerdir. Orta tedarisatta islahat Bir müddettenberi Ankarada vekil Beyin riyasetinde, orta tedarisat müesseselerini islah etmek üzere işçimâlar yapılacak olan büyük komisyon, bu mevzu üzerinde mühim bazı neticelere varmıştır. Bu meseleler şehrimizde yapılacak işçimâlar tekrar görüşülecek, bazı noktalarda kat'î kararlar verilecektir. Hikmet Bey şehrimizde, tecrübeli ve ihtisas sahibi bazı lise muallim ve müdürlerini davet ederek mütalealarını alacaktır. Mekteplerimizin bugünkü randmanı hakkında vekil beyin şehrimizdeki orta tedarisat muallimleri ile umumî bir hasbihalde bulunması da muhtemeldir. Aldığımız malûmata göre, İstanbuldaki işçimâlar ve teftişler sonunda liselerin ikinci devrelerinin vaziyeti üzerinde bilhassa durulacaktır. Liselerin muayyen bir rakam üzerinde tahdidi etrafında mühim kararlar verilecektir. İhtiyâz nispetinde, memleketin muhtelif yerlerinde orta mektepler tesisine (Devamı 5 inci sahifede)

niiz. Ancak her iki tarafa da bu dostluğu çekemeyen tahrikatçılar bulunabilir. Bu sulh kundakçılarına karşı ise şiddetli tedbir almak her iki hükümet terettüp eden bir vazifedir. Ahmet ŞUKRU

Şaşkın tahrikçi Yakalandı

Haber gazetesine mektup gönderen tahrikçi dün tevkiif edildi

Haber gazetesinin evvelki günkü nüshasında Petrof imzalı bir tehdit mektubundan bazı parçalar neşredilmişti. Bu mektubun zarfının arkasında da "Rodna Zâtita ve Trakya komiteleri nümesilliginden,, adresinin yazılı olduğu haber veriliyordu. Ve mektup İstanbuldan postaya verilmişti. Dünkü Anadolu ajansının gazetesinde çıkan resmi tebliğinde de yazıldığı gibi bu mektupta Türk Üniversitesi aleyhine tecavüzkârane bir lisan kullanılıyordu. Mektupta bundan başka dışı mektebinde Bulgar talebinin sınıfta kalması hakkında bir sürü tecavüzkârane cümleler ve eczacı, dişi mektebi memurlarından biri aleyhinde de çirkin tabirler kullanılıyordu. Hâdiseyi ehemmiyetle nazarı dikkate alan hükümet, bu şahıs meydana çıkarmak için lâzım gelen tertibat almıştır. Filvaki cuma günü vali ve belediye reisi Muhittin, emniyet müdürü Fehmi Beyler emniyet müdürlüğünde meseleyi ehemmiyetli şekilde tetkik ve tahkik ile meşgul olmuşlardır. Tahkikat gece yarısına doğru müsbet netice vermiştir. Maalesef bu mektubun Bulgaristandan buraya gelmiş olan Sabri Çolak oğlu isminde yirmi beş yaşlarında kadar bir genç tarafından yazıla-

Hâdise hakkında beyanatta bulunan vali ve belediye reisi Muhittin Bey

rak Haber gazetesine gönderildiği anlaşılmıştır. Sabri Çolakof dişi mektebinde talebedir ve Kasımpaşa musevi ilk mektebinde muallimdir. Dişi mektebinde iki senedir imtibanda muvaffak olamamış, sınıfta kalmıştır. (Devamı 6 ncı sahifede)

Kâzım Pş. Hz.

Galatasaray kulübünün fahrî reisliğini kabul etti

Maarif vekili Necati Bey merhumun ölümündenberi münhal bulunan Galatasaray kulübü fahrî reisliği şimdiki kadar hiç bir zata teklif edilmemiştir. Son defa toplanan klüp idare heyeti fahrî riyaseti kabul etmelerini Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa hazretlerinden rica etmeğe karar vermiş ve keyfiyet klüp namına bir heyet tarafından Paşa Hz. ne arz edilmiştir. Kâzım Paşa hazretleri memleketin en eski bir spor yurdu olan Galatasaray kulübü fahrî reisliğini kabul buyurmuşlar ve klübe imzalı birer resimlerini hediye etmişlerdir. Kâzım Paşa hazretlerinin fahrî reisliği kabul etmeleri Galatasaraylılar arasında sevince karşılanmıştır.

Kâzım Pş. Hz.

en eski bir spor yurdu olan Galatasaray kulübü fahrî reisliğini kabul buyurmuşlar ve klübe imzalı birer resimlerini hediye etmişlerdir.

Kibrit fiatları İndirildi

Küçük kutular 60, büyükler 70 paraya satılacak ANKARA, 20. A.A. — Kibrit fiyatları hakkında müzakere etmek üzere Ankaraya gelen kibrit şirketi müdür ve müessilleri dönmüşlerdir. Maliye vekâleti üzerinden fiyatları hesap ederek mukaveleyle istinaden küçük kutuların altmış ve büyük kutuların da yetmiş paraya satılmasını şirkete tebliğ etmiştir.

Yukarıda arka tarafı parçalanmış otobüs, aşağıda kaza mahallinde yapılan keşif ve otobüsün çarptığı ağaç ve yer..

Maslak yolu adeta bir insan mezbahası oldu!

2 ölü, 4 yaralı, birçok hafif yaralı var 17 yaşında bir genç kız da bu faciaya kurban gitti

Kazaya sebebiyet veren firarî otomobil hâlâ kat'î şekilde tesbit edilemedi, facia tafsilâtını neşrediyoruz

Evvelki gece, güneş henüz battığı ve ortalık karardığı bir sırada, Maslak - Büyükdere 50. sesinde yeni bir otobüs - otomobil çarpışması ve bu çarpışmanın neticesi olarak iki kişinin ölümü, dört kişinin yaralanması ve birkaç kişinin de vücudlarının muhtelif yerlerinden az çok berelen mesile neticelenen sayıların tevessül bir facia vuku bulmuş-

Şoför Hakkı Ef. tur. Dün bir muharririmiz faciayın sureti vukuunu muhtelif âlakalarla görüşerek göyle tesbit etmiştir: Bayramın üçüncü cuna günü, saat 17 yi bir kaç dakika geçmiştir. Yenimahalle - Taksim

Yaralılarından Ali Ef. ve M. Lüi Goldenberg hastahane

arasında işleyen otobüslerden biri, 3315 numaralı otobüs, Yeni mahalleden hareket ediyor. Bu otobüs, Halit ve Niyazi Beyler isiminde iki ortağa aittir; şoförü 3750 Akif oğlu Hakkı Efendidir. Hakkı Efendi, sekiz sene (Devamı 6 ncı sahifede)

Birinci ve ikinci yenileme büroları dünden itibaren çalışıyorlar

Yenileme büroları dünden itibaren faaliyete geçtiler

Büroların istediği vesaik ve malûmatı vermeyenler tecziye edileceklerdir

Adliye yangınında yanan ve yangından sonra ait olduğu mahkemelere tevdit ve yeniden tesis edilmemiş olan dosyaların yenilenmesi için kanun mu-

cibince tesisi icap eden yenileme büroları dünden itibaren Yeni postahane binasının üst katında faaliyete başlamış-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Tarihî tefrikamız : 6

Napolyon imperatorçe Jozefin'i nasıl sevdi?

— Napolyon'un ikbal devri ve aşk macerası —

Yazan: PAUL REBAUX. Tercüme eden: H. TAHSİN

KURTULUŞ

Bu suretle matbuat, vaziyetin zahiri görünüşünden ziyade, günün kahramanına, ittihaz edeceği kararların husul bulmasına yardım edecek bir şekilde sadakatle taraftar olmağı tercih ediyordu.

3 Mayıs 1798 de Bonapart, yanında Jozefin olduğu halde Lülensburg sarayında Borras'ın husu si mi'afiri sifatiyle ziyafete davet edilmiş bulunuyordu. O gece Fransız tiyatrosunda meşhur Talma Makbeti oynuyordu. Ziyafetten sonra bu piyesi alkışlamağa gideceklerdi.

Bonapart gece yarısı, tiyatrodan dönüştü, refakatinde Jozefin, Zugéne de Beakarnais — yani Jozefin'in ilk kocasından olan oğlu — ve daha bir iki kişi olduğu halde yola çıktılar.

Bourgoene ile Prudence arasında Marsilya'ya doğru süratle yol almaya başlamışlardı.

Oix'de vukua gelen bir hâdis basılmadık az kalsın zaferini yarıda bırakmağa sebebiyet verecekti. Fakat kazanmak için tuttukları kestirme bir yol üzerinde, yolcular uyumağa çalıştıkları bir sırada, araba şiddetli bir sademe ile durdu. Yolcular birdenbire sıçrayarak arabadan atıldılar.

Ne olmuştu?

Yolun üzerine düşen kalın bir ağaç dalı hayvanların ayaklarına dolmuş ve arabanın arka tekerlekleri arasına girerek bir frı ve zifesini görmüş, arabayı böyle bir denbire durdurmuştu.

Bonapart: — Aksi dal! diyerek, havdi yoluza devam etmekte geçikmiye lim. emrini vermişti.

Fakat bu sırada etrafta tetkike çıkan arabacı:

— Generalım, büyük bir tehlike atlattık! Meğer şehrin üstünde ki köprü yıkılmış ve bu kestirme yol pek işlek olmadık için bunu kimseler görmemiş. Eğer yolunuza devam etmiş olsaydık, şimdi hepimiz suyun içine dökülmüş buluna cahtık. dedi.

Bu suretle bir kaç ağaç dalı, Mısır fatih'ine namzet olan adamı ucumrumsu kenarında, tam kenarında tevki etmiş oluyordu.

Mısra doğru

Akdeniz kıyılarında hüküm süren şiddetli bir fırtına İngiliz donanmasını perisan ettiği ve Tolun açıklarında Nelron'un bulunduğu Amiral gemisini hasara uğrattığı sırada, Bonapart denize açılmağı münasip buluyordu.

Jozefinden ayrılış pek hazin olmuştu. Acap onu bir daha ne zaman görebilecekti? Belki artık hiç görüşmek kabil olmayacaktı. Bonapart Jozefin'i geçirdiği bu son gece, puselerine nihayet veremiyordu.

Generalın deniz seyahatine çıkacağı, şehirde derhal yayılmıştı. Bu Mayıs güneşi altında rıhtım boyu seyircilerle dolmuştu. Tekmil pencereler, balkonlar, bina damları, rıhtımboyu, hattâ şehir etrafındaki tepelerde bile halk toplanmış bulunuyordu. Sema lekesiz, martı kuşları ile dolu idi. Mavi Akdeniz, mevzun hareketlerle çalkalanıyordu.

Kaleden bir top sadası işidildi. Gemi gü'leri, buna cevap veriyordu. Şehirde azim bir gürültü koptu. Yüz yirmi toplu ve içinde Bonapartın bulunduğu Orient (Şark) gemisi yelkenleri çekti.

Jozefin, levazım dairesi balkonundan bir dürbinle kocasını görmeğe çalışıyor. Bonapartın Malta da erzak alıp alamıyacağına dair malumat istinyordu. Acap Türklerle harbetmeğe mecbur olmadan karaya asker çıkarabilecek mi idi? Jozefin helecekan elleri titriyerek dürbünü ile Generalın silüetini görmeğe çalışıyordu.

Bu sırada fırtına artmıştı Filo nun bazı gemileri körfezde batmak tehlikesine maruz kalıyorlardı. Orient his'edilecek derecede yana yatmıştı. Fakat derhal muvazenevi temin edilebiliyor, geçilmesi güç olan noktayı atlatabiliyordu.

Şimdi muzika sesleri arasında, teknil bulabalık tarafından harekete selâmlanan bu filo, hudutsuz mavi bir deniz üzerinde Mısır yolunu tutuyordu.

Jozefin dürbünü bırakarak, ya vas yavaş küçülen ve uzaklaşan yelkenlileri gözleri ile takip eder-

ken vaziyeti kendi kendine muhakeme ediyordu.

Bonapart hakkında ne düşünüyordu? Bunu o da katiyetle kesti remiyordu. Bazan Bonapart, tabiat iktizas olarak gösterdiği şiddet tesirile Jozefini yorar, usandırır. Bazan bütün bunlara mukabil, Jozefin işi şakaya bozar ve mütehammil olmağa çalışır. Fakat günün birinde kocasından boşanacak olursa kendisinin ve çocuklarının istikbali meçhul bir âkıbete düşeceğinden korkardı. Bu nunla beraber bu müfteris Bonapartla nasıl geçinebileceğini de düşünüyordu. Haris aruzlarını fiiliyat sahasında tatbik edebilecek mi idi? Yoksa yarı yolda mı kalmağa mahkûm olacaktı? Binaenaleyh bu adam bir serseri mi yoksa bir hâhi mi idi?

Şurası muhakkak ki, Bonapart tan uzak kalınca derin bir istira-hat, şahsına hükmedebilmekten mütevellit büyük bir memnuniyet hissetmeğe başlamıştı. Kocasının yanında bulunduğu zaman, onun nüfuzu altında kalmaktan bir tür lü nefsinin kurtarmıyordu. Bu küçüklü boylu adamda öyle büyük bir kudret membar, öyle zaptedilemez bir irade, öyle kahir bir şiddet vardı ki, onun karşısında itaat etmek ten, ona hayran kalmaktan ve hatâ eten ince kadınların bile mukave met edemedikleri bir aşk ile bağlanmaktan başka yapılacak şey kalmıyordu.

Balkon hadisesi

Jozefin Tolundan avdetinde Plambieres banyolarına uğradı. Bu banyolarda bir müddet kalacak olurca, Generalın mütemadiyen izhar ettiği, bir çocuğu olmarzusunun husul bulacağına kendi sine temin ettiler.

Plambieres'de mutantan bir su rette ve resman misafir edildi. Se refine ziyafetler, balolar verildi. Jozefin, burada dostlarından bir kadımla bulunuyordu. Hyppalyte Char'es'in de gelmesi mukarrerdi. Artık kocasının kıskanc takibatından kurtulmuştu. Havattan mümkün olduğu kadar büyük bir zevk almağa çalışıyordu.

Bununla beraber harpte dözüsen bir zabitanı karışa yakışacak bir tarzda müteessir görünmekten de geri kalmıyordu.

Jozefin korktuğu dereceye değil, fakat her halde sukut etmek üzere idi..

Banyo yerlerinde eğlence vasıtaları pek mahdut olduğu için, bir gün Madam Generalı, sokakta geçen güzel bir köpeği göstermek üzere balkona çağırılmışlardı. Maiye tinde bulunan teknil kadımlar, Jozefinle beraber köpeği görmeğe koşuştular.

Bu kadar seyircinin ağırlığına tahammül edemeyen balkon birdenbire çöktü. Kadınlar müthiş bir feryat ile birbirinin üzerine yı kıldılar. Bu hâdiseden bilhassa kahraman askerin karısı müteessir oldu. Günlerle belinden ve diz lerinden muztarip, yerinden kalkamıyacak bir hale geldi. Doktor alr, yakında iyileşeceğini temin ediyorlardı. Tedavide katıyen kusur edilmedi. Buna rağmen, vücudünden akan kanı gören Jozefin, artık öleceğine hükmetmişti. Bir çok ilaçlar yapıldı. Arnika otu suyu içirildi, banyolar, lãvmanlar yaptırıldı, şarap suyundan kompresler, suda pişmiş patatesten ya kılar konuldu. Civarda bulunan teknil hekimler bu kadar büyük bir alâka uyandıran hastayı tedavi etmek için birbirine rekabet ediyorlardı.

Bitmedi

Prens George Afrikaya gidiyor

SOUTHAMPTON, 20. A.A. — Kralın en küçük oğlu Prens George, cenubi Afrikaya gitmek üzere vapura binmişti. Orada kralın mümessili sifatiyle 17000 millik bir seyahat yapacaktı.

Carnera Amerikada

NEWYORK, 20. A.A. — Meşhur bok sör Primo Karnera, NevYork'a gelmişti. Büyük miktarda beyannameler yakalın ve merkezine iki reisi olan Polonya tebaası iki yahudi tevki edilmiştir. Polonyada çalışan 2.000 komünist me murun bir listesi de bulunmuştur

Avrupanın en mühim komünist merkezi

DANTZIG, 20. A.A. — Pat ajansından : Dantzig resmî memurları, Zoppet şehrinde Avrupanın en mühim bir komünist merkezi keşfedildiğini bildirmektedirler. Bu merkez Polonya, Fransa, İtalya, İskandinavya ve orta Avrupa mem leketlerinde faaliyette bulunmaktadırlar. Büyük miktarda beyannameler yakalın ve merkezine iki reisi olan Polonya tebaası iki yahudi tevki edilmiştir. Polonyada çalışan 2.000 komünist me murun bir listesi de bulunmuştur

HARICI HABERLER

Almanya Cevap verdi

Almanya son mitralyozunu bırakabilir, fakat..

BERLİN, 20. A.A. — Volf ajansından : Hariciye nazırı dün Fransız sefirini kabul etmiştir. Nazır kânuusanı 934 de silahları bırakma meselesi hakkında verilen Fransız muhtırasına Almanyanın cevabını tevdi etmiştir.

Hariciye nazırı Fransız sefirinden sonra İngiliz sefirini kabul ederek 20-12-933 de verilen İngiliz muhtırasına cevabı tevdi etmiştir.

Fransız muhtırasına yapılan Alman cevabı uzlaşıcı mahiyettedir ve iki taraftan da izhar edilen anlaşma arzusunun kolaylaştırılmağa mahiyettedir. Cevap, yapılmış başlanmış olan noktaya nazır teatinin derinleştirilmesi ve devamı lehine mütemayildir.

Alman gazeteleri ne diyor?

BERLİN, 20. A.A. — Volf Ajansı bildiriyor : Berlin gazeteleri Fransız muhtırasına Almanyanın verdiği cevap hakkında uzun uzadıya mütalaalar yürütmekte devam ediyor.

Vorlkischer Veobachter gazetesi, Almanyanın elinde bulunan az miktarda bir parayı silahlanmak için harcamaya hiç te mütemayil olmadığını tekrar ve şu ciheti chemmiyetle kaydediyor :

"Başvekil M. Hitler, Almanyanın en son mitralyözünü bile bırakmak derece sine kadar ileri vararak silahlarından tecerrüde hazır bulunduğunu, ancak bu nun için diğer devletlerin de aynı zamanda aynı suretle hareket etmeleri şart olduğunu tekrar söylemiştir. Halbuki hiç kimseler, böyle davranmadıkları mesul mevkide olanlar, bizler değiliz. Fakat başkalarıdır."

Deutsche Zeitung gazetesi de şu fikirleri ortaya atıyor :

"Eğer mükâlemelerin yalnız Avrupa nın değil, fakat bütün dünyamız istediği neticeyi yani Almanya ile komşular arasında dostça münasebetler tesisi neticesini vermesi lâzımsa, mükâlemelere karşın başka tarafların da bu konuşmaları ciddi bir surette ve bir anlaşmağa ulaşmak hususunda iyi niyet ile takip etmeleri icap eder."

Sir John Simon Londrada

LONDRA, 20. A.A. — Hariciye nazırı Sir John Simon, hava yolile Londra ya gelmiştir.

Nazırın silah kuvvetlerini azaltma meselesine müteallik Fransız muhtırasına Almanya tarafından verilen cevap hakkında kabine azası ile müsavere etmek için geldiği öğrenilmiştir.

Avusturyanın İstiklâli

Dolfuss hükümeti Alman yadan teminat istedi

LONDRA, 20. A.A. — İyi haber alan mahafide devran eden sayılara göre Avusturyanın Berlin sefirini M. Tauschitz, çarşamba günü Almanya hariciye nezaretine giderek görüşmüştür.

Bu görüşmede Avusturya sefiri, Almanyanın Avusturyanın istiklâlini kat'i surette tanıdığını bildirmesini ve Avusturyanın dahili işlerine karışmayacağı hakkında teminat vermesini istemiştir.

Sefir, bu talebe müsabet bir surette cevap verilmemiş takdirde milletler cemiyetini malûmattar edeceğini bildirmiştir.

M. Dolfuss'un perşembe günü söylediği nutuk bu vakayta teyit eder mahiyette görülmüştür.

Havanada vaziyet düzeliyor

LA HAVANE, 20. A.A. — Komünist temayüllü iş umumî federasyonu umumî bir grev yapmak sırasının gelip gelmediğini müzakere etmektedir. Bu tezahür bir çok sendikalar yardımlarını vadedmişlerdir.

LA HAVANA, 20. A.A. — Hükümet pusları derhal tahliyesini emreden bir bütün memleket dahilindeki siyasi mahkarname neşretmiştir.

Reichstag davasından beraet edenler

LEIEPZIG, 20. A.A. — Marksist ve komünist menbalardan Dimitroff'un hapishanede ölüm vaziyetinde Tarneff ile Popoff'un da fena muamelelere maruz bir halde olduğuna dair çıkarılan sayılar tekzip eden Reichstag yamını davasında Bulgarları müdafaa eden avukat her üçünün sıhatte olduklarını iyi muamele görüp, iyi beslendiklerini ve kimi isterlerse, onları kabul ettiklerini söylemiştir. Dimitroff, muntazaman yakın akrabalarının kabul etmektedir.

Avrupanın en mühim komünist merkezi

DANTZIG, 20. A.A. — Pat ajansından : Dantzig resmî memurları, Zoppet şehrinde Avrupanın en mühim bir komünist merkezi keşfedildiğini bildirmektedirler. Bu merkez Polonya, Fransa, İtalya, İskandinavya ve orta Avrupa mem leketlerinde faaliyette bulunmaktadırlar. Büyük miktarda beyannameler yakalın ve merkezine iki reisi olan Polonya tebaası iki yahudi tevki edilmiştir. Polonyada çalışan 2.000 komünist me murun bir listesi de bulunmuştur

Von Hindenburg rahatsız

BERLİN, 20. A.A. — Volf ajansından : Cümhuriyeti von Hindenburg, souk algınlığından rahatsız olduğundan, dün ve bugün yapılmış evvelce kararlaştırılan mükâlemeleri ve kabul resimlerini iptal etmiştir. Bu suretle geri kalan kabul resimleri gelecek hafta başlangıcında yapılacaktır.

Bir tayyare kazası

LE BOURGET, 20. A.A. — Bu sabah Londradan Brendiziye hareket eden ve Amy Mollison'un rekorunu kırmak arzusu ile Kap istikametinde uçuşunda devam niyetinde olan Hintli tayyareci (Mohen-Sink) Perries civarında, Griselde kazaya uğramıştır.

Nelson'un seyahati

POTSOUTH, 20. A.A. — İngiliz kruvazörü "Nelson" dün Antil adalarına hareket etmiştir.

Uzak Şarkta Harp kokusu

M. Mussolininin bir yazısı, Amerikanın Moskova elçisinin bir sözü

ROMA, 20. A. A. — Popolo d'Italia gazetesi, Başvekil M. Mussolininin "Uzak Şark" başlığı altındaki bir yazısını sütunlarına geçirmiştir.

M. Mussolini, bu yazısında M. Litvinoff'un beyanatına ve Uzak Şark'taki vaziyete nazaran harp tehlikesi mevcut olduğunu söyledikten sonra diyor ki :

"Bu ihtimal, yalnız Rusya ve Japonya tealluk etmiyor. Çin'i, Amerikayı ve daha başka devletleri, bilhassa Fransayı, İtalyayı ve eFlemengi de şiddetle alâkadar ediyor.

Japonya, bir emperyalizm devresi geçiriyor. Beyaz ırkın Uzak Şark'ta atisi Çin'in bu asır içinde alacağı vaziyete bağlı bulunuyor.

Bu sözlerden sonra M. Mussolini, Çin ile Japonyanın Avrupa ve Amerika alehinde olarak, bir anlaşma yapmalarında da ihtimal veriyor, ve şunları ilâve ediyor :

"Japonya, Rusyaya saldıracak veya Çinde daha başka yerler ele geçirmeğe kalkışacak olursa, yalnız Rusya ile Amerikandan Japonyayı mağlup etmeğe kâfi gelecekleri zannına kuvvet verecek, ortada hiçbir hal mevcut değildir. Japonya, artık hiçbir beynelmil itilâfa bağlı bulunmuyor, bilakis, gerek sulh ve gerek harp hususunda elleri temamlile serbest bir halde bulunuyor."

M. Mussolini, yazısının sonunda şu mutaleayı ileri sürmüştür :

"Avrupanın garp kısmındaki büyük devletler, siyasi sadaha el birliğine hareket edecek ve iki medeniyet şekli arasında da müsterek bir rabita ve tavassut rolü ifasına girişecek olurlarsa, "Sarı Tehlike" bir masal olmaksızın ileriye gidemeyecektir.

Roma, münakalat ve muhaberatın a-kullara hayret veren süratinin kolaylaştıracağı bu nazik ve mühim vaziefeyi de ruhtu edebilir."

FLADELFIA, 20. A.A. — Ticaret odası tarafından çekilen bir ziyafet esnasında ve altı yüz kadar iş adamının huzurunda, Amerikanın yeni Moskova büyük elçisi M. Bullit, Amerikanın Sovyetleri tanımış olmasının ilk faydalı neticesi olarak iki memleket arasında ticari münasebetlerin iyileşeceğini ve muhtemel bir harbe karşı bu iki memleketin müşterek bir set teşkil edebileceklerini söylemiştir.

Bahri muhiti kebir ufuklarını karartan harp tehlikeleri. M. Bullit'in beyanatına nazaran, Sovyetlerin ileri yürüyüşünü ve bilnetice borçlarının ifasını tehir edeceklerdir.

Haydutların kaçıracağı banker

SEEN POL, (Amerika) 20. A.A. — Bu ayın on sekizinde haydutlar tarafından kaçırılan banker Bremer'in mükadderatı hakkında endişe edilmiş. Mümalihin metruk otomobili, üzerinde kan le kelerile bir tarafta bulunmuştur.

Zabita, hadisenin vukubulduğu saati 10 olarak tesbit etmiştir ki bu saat, M. Beremerin, kızını mektebe götürüp bıraktığından biraz sonradır.

Bankerin ailesi, kurtuluş bedeli vermeğe hazır. Ancak haydutlardan henüz ses seda çıkmamıştır.

Yahudi komünistler

VARŞOVA, 20. A.A. — Polis yahudi komünist komitesi azalarının evlerinde ve talebe yurdunda taharriyat yapmıştır. Bir çok beyannameler ele geçirilmiştir. 20 kişi tevki edilmiştir.

Hindistanda yeni zelzele

BOMBAY, 20. A.A. — Muzafferpurda yeni bir zelzele olmuştur. Biraz ziyat vardır. Fakat yeni hiç bir ölü yoktur.

BENARES, 20. A.A. — Gece yarısı yeni bir zelzele olmuştur. Halkın kısmazamı geceyi dışarda geçirmiştir.

Üç değil, elli cinayet

BERLİN, 20. A.A. — Berliner Tageblatt'ın bildirdiğine göre Esien'de bir cinayeti muhakemesi esnasında suçlulardan birisi, birdenbire reisi olduğu çetenin Vestphalie havalisinde elliden fazla cinayeti işlediği söylemiştir.

Dava sadece 3 cinayet üzerine açılmıştır.

Von Hindenburg rahatsız

BERLİN, 20. A.A. — Volf ajansından : Cümhuriyeti von Hindenburg, souk algınlığından rahatsız olduğundan, dün ve bugün yapılmış evvelce kararlaştırılan mükâlemeleri ve kabul resimlerini iptal etmiştir. Bu suretle geri kalan kabul resimleri gelecek hafta başlangıcında yapılacaktır.

Bir tayyare kazası

LE BOURGET, 20. A.A. — Bu sabah Londradan Brendiziye hareket eden ve Amy Mollison'un rekorunu kırmak arzusu ile Kap istikametinde uçuşunda devam niyetinde olan Hintli tayyareci (Mohen-Sink) Perries civarında, Griselde kazaya uğramıştır.

Nelson'un seyahati

POTSOUTH, 20. A.A. — İngiliz kruvazörü "Nelson" dün Antil adalarına hareket etmiştir.

SON DAKİKA

İktisat Vekilinin Ege mıntakasında tetkikati

Dün İzmirde bir toplantı yapıldı, görüşmelere bugün de devam edilecek

İZMİR, 20 (Milliyet) — İktisat vekili Celâl Bey şehrimizde tetkikata devam etmektedir. Vekil Bey bu sabah vilâyeti, kumandanlığı, belediye ve C. Halk fırkasını ziyaret etmişlerdir. Celâl Bey vali Paşa ile bir sa at kadar görüşmüş, Ege mıntakasının ihtiyaçları etrafında malûmat almıştır. Vekil Bey'in tetkikati şu noktalarda hülasa edilebilir: Ege mıntakası iktisadiyatının kooperatifleşme hareketleri, beş yıllık programa göre küçük Mendresin kurulma ameliyesi, aynı havzada ke ndir sanayinin inkişaf etmesi için çval fabrikası inşaatı, Torbalı civarındaki demir madenlerinin tetkiki. Kooperatifleşme hareketinde üzü mcülük birinci derecede gelmekte dir. Tetkikat yapılırken İzmir teşkilâtını normalize etmek ve mevcut ihracat müesseselerinin faaliyetini de ârtıyaya uğrattırmak bunları da kooperatif teşkilâtile müvazı ve mütesanif çalıştırmak imkânları bulunacaktır. Bu meyanda 9 Eylül panayırı da gelecek yıldan itibaren beynelmilî şekilde konulacaktır. Ve hil Bey bu hususta müzaheret vadetmiştir. İktisat vekâletine merbut ş ubeler müdürlerle Ziraat Bankası umum müdürü Kemal Zaim Bey, v ali Kâzım Paşa ve bankacıların iştirakile bugün öğleden sonra Gazi k onanında bir toplantı yapılmış ve üzü m meseleleri görüşülmüştür. Müzakerelere yarın da devam edilecektir. Öğrendiğime göre Vekil B. vali Paşa ile birlikte sabah Küçük Mendres kazalarını gezecek, hafta içinde Aydın ve Manisaya giderek tetkikata bulunacaklardır. Vekil Bey Manisada üzü m işlerini tetkik edecektir.

İZMİR, 20. A.A. — Şehrimizde bulunmakta olan İktisat Vekili Mahmut Celâl Bey, bu sabah devir ve mekamaatı yaptıkları ziyaretlerden sonra Ziraat ve İş Bankaları na dahi gitmişler ve Belediye reisi birlikte dokuz Eylül sergi mahallini gezmişler ve serginin gelecek sene beynelmilî olması için Vali Kâzım Paşa tarafından vaki olan teklif ve ricayı kabul etmişler ve malî yardım vadederek talimat vermişler dir.

Vekil Bey öyleden sonra Vali Kâzım Paşa ile banka müdürleri ve iktisat vekâletine mensup müdürün ve müesseselerinin iştirakile yapılan toplantıda üzü m vaziyeti ve ihracat ile ziraî kooperatiflerinin hazırladığı satış kooperatifini ve bunların yapacağı ihracat işlerine ait fikirler üzerinde tetkikatta bulunmuşlardır. Mahmut Celâl Bey yarın dahi tetkikatlarına devam edecek ve bazı müesseselerle büyük, küçük mekteplerin bir kaçını Vali Paşa ile birlikte ziyaret edeceklerdir. Pazartesi günü Vekil Bey şehrimizdeki ihracat birliği heyetini kabul edeceklerdir.

Vekil Bey, beraberlerindeki zevat ile birlikte sabah günü Aydına gidecekler ve akşam Aydında kala caklardır. Çarşamba günü Tire Ödemiş - Bayındır ve Torbalı kazalarını ziyaret edecekler ve geceyi Ödemiş'te geçirecekler, perşembe günü avdet edeceklerdir.

Siloların inşaatı ikmal ediliyor

ANKARA, 20. A.A. — Siloların inşaat faaliyeti devam etmektedir. Eskişehir silosu bitmiştir. Konya üçüncü katını, Ankara ikinci katını ve Sivas da birinci katını bitirmek üzere dir. Bütün bunların inşaatı da 934 haziranı nihayetine kadar ikmal edilmiş olacaktır.

Buğday anbarlarından Denizli inşaatını ikmal etmiş ve Balıkesirde makine tesisatına başlamıştır. Akşehirde ve diğer yerlerdeki anbarların inşaatı da onbes güne kadar bitecektir.

Çankırıda şiddetli souklar

ÇANKIRI, 20. A.A. — Müthiş souklar devam ediyor. Bir haftadanberi sıfırın altında olan souk, dün gece sıfırın altında on sekize düşmüştür. Souk zeriati durdurmuştur. Her taraf don ve buzdu.

Polis Nuri Ef. nin katilleri İzmirde

İZMİR, 20 (Telefonla) — Aydın - Nazilli hududunda yakalanan Polis Nuri Efendini katilleri bu akşam İzmirde getirildiler.

Ekmek buhranının önüne geçildi

ANKARA, 20 (Telefonla) — Hükümet merkezinin büyük fırınlarından biri olan Yabanabatlıların fırını sahibinin arzusu ile belediye haber vermeden kapanması ve diğer fırınları da cezaen belediye tarafından kapatılması bu gün şehrimizde, bilhassa Karaoğlan ve civarında ekmek buhranının baş göttermesine sebep olmuştu. Bu civarda ekmek satan dükkanlarda ekmek bulamayanlar daha uzaklara Hamampazarı ve Hacıdoğan semtlerine giderek ekmek temin etmek istediklerinden buhran oralarda da kendini göstermiştir. Belediye âcil tedbirler almış ve mahallelerdeki fırınların arabaları ekmek getirerek terek ekmeksiz kalan mahallerde bunları sattırmıştır.

Gazinin Yozgat ve Antalyaya armaganları

ANTALYA, 20. A.A. — Büyük Gazinin Cümhuriyet Halk fırkası ile Halkevine Armagan ettikleri fotoğrafları dün firma ve ev salonlarının ihtiram mevkiine konmuştur. Bu münasebetle yapılan merasimde Gaziyeye karşı coşgun sevgi tezahüratı yapılmıştır. Hatipler tarafından Gazinin büyük eserleri minnet ve şükranla yad edilmiştir.

Atalya mebusu Rasih Bey, Gazi Hazretlerinin onuncu yıldönümünde Türk milletine olan hitabelerinden cümleler alarak dünya milletlerinin gıpta ve öneki yaptıkları Gazi inçilâbından bahsetmiş ve bu nutuk şiddetle alkışlanmıştır. YOZGAT, 20. A.A. — Büyük Şefin Halk fırkasına ve Halkevine gönderdikleri yüksek armaganları dün büyük merasimle firma ve ev salonlarının ihtiram yerine konmuş, merasim emsalsiz tezahürata vesile olmuştur. Merasimde hatipler büyük şefe olan sevgi bağlıklarını heyecanla ifade etmişlerdir. Şair Nizami Bey bu merasim için yazdığı bir şiiri okumuştur. Merasim fevkalâde tezahürat içinde nihayet bulmuştur.

Gazinin Yozgat ve Antalya armaganları

ANTALYA, 20. A.A. — Büyük Gazinin Cümhuriyet Halk fırkası ile Halkevine Armagan ettikleri fotoğrafları dün firma ve ev salonlarının ihtiram mevkiine konmuştur. Bu münasebetle yapılan merasimde Gaziyeye karşı coşgun sevgi tezahüratı yapılmıştır. Hatipler tarafından Gazinin büyük eserleri minnet ve şükranla yad edilmiştir.

Atalya mebusu Rasih Bey, Gazi Hazretlerinin onuncu yıldönümünde Türk milletine olan hitabelerinden cümleler alarak dünya milletlerinin gıpta ve öneki yaptıkları Gazi inçilâbından bahsetmiş ve bu nutuk şiddetle alkışlanmıştır. YOZGAT, 20. A.A. — Büyük Şefin Halk fırkasına ve Halkevine gönderdikleri yüksek armaganları dün büyük merasimle firma ve ev salonlarının ihtiram yerine konmuş, merasim emsalsiz tezahürata vesile olmuştur. Merasimde hatipler büyük şefe olan sevgi bağlıklarını heyecanla ifade etmişlerdir. Şair Nizami Bey bu merasim için yazdığı bir şiiri okumuştur. Merasim fevkalâde tezahürat içinde nihayet bulmuştur.

Gireson hapishanesinden kaçan mahkûmlar

GİRESUN, 20. A.A. — İdam mahkûmlarından Karayılan diye tanınmış Tirebolulu Şükrü, katil ve soygunculuktan maznun Alücre'li Hüseyin, karısını boğarak öldürmekten suçlu Keşanlı Süleyman, hapishanede buldukları oda-

Robert Colleg'liler M. Venizelosu ziyaret ettiler

ATINA, 20 (Milliyet) — İstanbul daki Robert Kolej talebesi, burada ki mektep arkadaşları ile birlikte dün M. Venizelosu hanesinde ziyaret ettiler ve kendisine uzun müddet görüştüler. Pek samimi geçen bu konuşmalar esnasında M. Venizelos, Robert Kolejliilerin ilim ve medeniyete olan hizmetlerinden bahsetmiş, kendisinin kü çükten Robert Kolejde tahsil etmek istediğini, fakat bu atıusuna o vakit Giritte çıkan ihtilâl hareketinin mâni olduğunu söylemiştir.

Borç vermeyenlere para yok

VAŞINGTON, 20. A.A. — Reiscümhur M. Rozvelt, harp borçlarını ödemekte teallül eden devletleri, Amerikada istikraz aktirmek teşebbüsünden men etmekte olan general Constanun bir projesini tetkike başlamıştır.

Derhal takiplerine çıkarılan jandarm müfrezeli, Keşan civarında Dilberoğlu Süleyman tesadüf etmiş ve bu firarileri ilk günden yakaladıkları birlikte yakalamıştır.

Tirebolu civarında oldukları tesbit edilen diğer iki caninin de yakalanması için muhtelif istikmetten çıkarılan jandarma müfrezeleri şiddetle takibatta bulunmaktadırlar.

FELEK

Sinemalar ve çalışma saatleri

Bir hükümet kararı her adımda değişen bir karar olmamalıdır. Onun içindir ki temaya yerlerinin gece saat on birde kapanması hakkındaki kararın gevşeyeceğini beklemek abes olur. Şimdi, işin bu tarafını böyle tesbit ettikten sonra bu kararın maslahata aydurlulması meselesi kâhıyör.

Sinemacılarla görüşüm. Ağzlarını bıçak açmıyor. Çünkü sinemaya gelen müşteriler eğer dörtte birine imdiye, yarıya muhaleket imişti. Bu karardan maksat halkın istirahatı olduğu na göre halkın sinemaya neden dolayı gelmediğini düşünmek ne lazım gelmez mi?

Yapılan tetkikat, sinema müşterilerinin ekserisi geç vakte kadar çalıştıkları ve onun için işten çıkıp yememek yemeye, sinemaya gitmeye vakti bulamadıklarını gösteriyor.

Yedi buçukta başlayan Şehir tiyatrosuna ise ailem aç gidiyor. Ben de öyle yaptım. Bunun cariyesi:

Bunun cariyesi bütün dünyaya oldu gibi aksamları yazıhanede altında, mağazalar yedide, bakkalı, kasap gibi yiyecek satan yerler de sekizde ka panırsa iş olur, biter.

Bu fikre, bazı gazeteci arkadaşların muarız olduklarını gördüm. İnsanlar için temaya fazla zaman vermesi, geç yatsı zararlıdır da, fazla saat çalışması zararlı değil midir? Bir kimse sinemaya gitmezse onu kimse gitmeye icbar edemez. Sıhhatine dikkat edenler zaten geceleri geç yatmazlar. Lâkin yazıhanede ve dükkanda saat sekize, sekiz buçuğa, hattâ bazan ona kadar çalışmayan memurları kovarlar. Asıl bu gibileri korumak için bir kararnameye ihtiyaç vardır. Ben bunun gecikmeyeceğine kaniim.

Şirketi Hayriyenin ücretleri

Ben Şirketi Hayriye'yi 13 numaralı (Galata) nam yandan çarklı vapurdan beri tanırım. Bilmem o beni ne kadar zamandır tanır. Bu tanışmamızın başlıca sebebi benim Üsküdarlı oluşumdur. Üsküdar, Şirketi Hayriyenin sınırlarındadır. Onu Üsküdar beslemiş, büyütüştür. İştimm ki; şu günlerde Şirketi Hayri ücretleri tetkik edilecektir. Bu iş memur olan komisyonun ne diyeceğini bilmem, fakat umuyorum ki Şirketi Hayriye kendisini en zayıf zamanlarında beslemiş ve sütnelik etmiş olan Üsküdarlıların ücretini biraz indirir. Çünkü za-zaten ihtiyaç ve fıkâralığı ile tanınmış olan bu kasaba gitgide bu yüzden ufulmakta ve halk oturmamaktadır. Halbuki Şirket için en ziyade dikkat edilecek nokta Köprüye en yakın olan bu kasaba halkının çoğalmasdır.

Bakırköyünde bir kariemize:
15 Kanunusani tarihli mektubunuz geldi. Halkımdaki cesaret verici sözleriniz teşekkül ederim. Yazdığınız satırlarda haklı noktalar pek çok. Hoşunuza gittiğinden bahsettiğim yazılarım acaba hangileridir? Bir iki sinin ismini bana yazarsanız? Bakalım benim de hoşuma gidenlerden mi?.. Hümetler efendim.

FELEK

Arifiye - Adapazarı arapostaları

Devlet Demiryolları idaresi gördüğü lüzum üzerine Arifiye - Adapazarı arapostalarının haftada iki gün yapılmasını karar vermiştir. Postalar salı ve cumartesi günü yapılmıyacaktır. Bunun dünden itibaren tahkike başlanmıştır.

İçki düşmanı gazete

Ayda bir intişar eden İÇKI DÜŞMANI gazetesinin 13 üncü kanunusani sayısını çıkırmıştır. İçinde M. O., Dr. Aliye Rıza, Dr. Mitat Salim, Vecihi Münir Beylerin yazıları vardır. Karilerimize tavsiye ederiz.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)
20 Kanunusani 1934

Akşam Fiyatları	Tahvilat
İstikrazlar	Elektrik
1933 İstikrazı	Tünel
Sark D. Yolları	Rihtim
Üstütek	Anadolu I
II	III
III	III
Gümrükler	III
Hadat	III
T. askeriyeye	Kuponuz
	Mümesil
	53.25

E S H A M

İş Bankası Nama	10	Telefon	12
" " Hamiline	10	Terkos	21.50
" " Mücasis	10	Kuponuz	11.70
Tramvay	44.50	Çimento	17.70
Anadolu Hisse	24.50	İtihat dey.	1.30
Kuponuz	15	Şark dey.	1.30
Şir. Hayriye	15	Balya	1
Reji	390	Şark m. ecza	2.85

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prag	15.92
London	663	Viyana	4.22
Biyok	75.82.83	Madrid	5.77
Milano	901	Berlin	1.99.84
Briksel	3.39.82	Belgrad	34.74.75
Atina	82.70	Zloti	4.2083
Cenevre	2.44.25	Pege	3.575
Amsterdam	1.17.72	Bükres	7959
Bofya	85.84.25	Moskova	10.94

N U K U T (Satış)

Kuruş	Kuruş		
20 F. Fransız	167	1 Şile. Av.	24
1 Liralı	695	1 Pezeta	16
1 Dolir	128	1 Mark	50
20 Liralı	219	1 Zloti	24
20 F. Belçika	113	20 Ley	20
20 F. Drakmi	24	20 Dinar	46
20 F. L. İsviçre	818	1 Cernovic	—
1 Kur. Çek	24	1 Altın	9.28
1 Kur. Çek	118	1 Meccidi	0.34
1 Florin	83	Banknot	2.36

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Balkan Tütün ofisi

Ofisin merkezi hakkında tam anlaşma olmadı

Balkan tütün konferansında tesise karar verilen Balkan tütün ofisi merkezini İstanbulda olmasını evvelce Türk ve Bulgar murahhasları tarafından kabul edilmişti. Yunan murahhasları ise bu merkez için alaka dar hükümetlere havalesini ısrarla istemektedir. Bu hususta henüz bir anlaşma olamamıştır. Vaki olan anlaşma mucibince şark tütünü yetiştiren üç Balkan memleketi ihraç ettikleri tütünden kilo başına yarım İsviçre frangı mikdarını milli bankalara ya - tracaklardır. Bu para Şark tütünleri nin propagandası, cinsinin ıslah ve sürüm tedbirleri için sarfedilecektir.

Ne kadar buğday ihraç edebileceğiz?

Bu sene buğday ihracatımızı arttırmak için hükümetimizin bazı teşebbüsleri vardır. Bilhassa Yunan menabinden çıkan haberlere nazaran, bu hususta Yunanistanla aramızda yeni temastar vaki olmuştur. Bu sene memleketimizden 15 bin ton buğday ihraç etmek kabil olabilecektir. 1932 senesinde memleketimizde Yunanistanla 7548, 931 senesinde 9621 ton buğday ihraç etmiştir.

İhraç eşyamız hakkında odanın düşünceleri

İstanbul Ticaret Odası, Ali İktisat meclisinin bu devre ruznamesine dahil bulunan bazı ihraç eşyamız hakkında alınacak tedbirlere ait düşüncelerini göndermiştir. Ticaret Odası diğer kısım ihraç eşyasının da vaziyetlerini tetkike başlamıştır.

Zeytinyağı rekoltesi

Yapılan kat'i tahminler göstermiştir ki bu sene zeytinyağı rekoltesi 11-13 bin ton radesinde olacaktır. Bu sene az mahsul senesi olduğu için bu rekolte mikdarı geçen senelere nazaran azdır. Bu sene İspanyanın zeytinyağı rekoltesi 300 bin ton, İtalyanın 160 bin ton, Yunanistanın 95 bin ton olarak tahmin edilmiştir.

Mevaddi iptidaiye listeleri

Sanayi birliği, İktisat vekili Celâl Bey İstanbulda iken mevaddi iptidaiye tedarikine ait bazı temennilerde bulunmuş ve Vekil Bey buna ait bir listenin tanzim edilerek Ankaraya gönderilmesini istemiştir. Sanayi birliğinde teşekkül eden muhtelif heyetler her gün çalışarak bu listeleri hazırlamakla meşgul olmaktadır. Maa mafi listelerin bir aydan evvel ikmal edilebilmesi pek te ümit edilmemektedir.

Üç şehrimizde geçinme parası

Bundan beş sene evvel İstanbul Ticaret Odasının yapmağa başladığı ve her ay tanzim ettiği geçinme endeksi neşretmek usulü gittikçe taamımız etmeğe başladı. Konya Ticaret Odası da her ay geçinme endeksi neşretmeğe başlamıştır. İstanbul Ticaret Odasının son endeksinde nazaran İstanbulda beş nüfusu bir aile 119 lira ile geçinebilir. İzmir Ticaret Odası yaptığı endekste İzmirin İstanbula nazaran daha ucuz olduğunu, bu mikdarı 80 kuruş liraya indirmekle gösterdi. Şimdi Konya Ticaret Odası da beş nüfusu bir aileye bir ayda 63 lira 60 kuruş kâfi olduğunu ileri sürerek ucuzluk rekorunu biraz daha indiriyor.

M. Summevel

Memleketimizde iktisadi tetkikatta bulunmakta olan ve M. Hines'in riyaseti altında bulunan Amerikalı mütehassıs heyet asısından M. Summevel dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Çekoslovakya ticaret heyeti geldi

Geleceğini evvelce haber verdiği Çekoslovakya Ticaret heyeti dünki seymon ekspresine gelmiştir. Gelen heyet Çekoslovakya Haricîye nezareti müşavirlerinden Dr. Skorkovsky ve Ticaret nezareti müşavirlerinden Dr. Planansky'den mürekkeptir. Heyet, refakatinde Çekoslovak sarjadeseri M. Hanak olduğu halde yarın Ankaraya gidecektir. Heyet dün alâkadarlarla birlikte bir içtima akdetmiştir. Bu içtimada Konsül Ceneral, M. Hanak nutuklar söylemişler ve her iki memleket arasında ki mübadele mal - ları hakkında müdaveleî efkârda bulunmuşlardır. Heyet yarın Ankaraya hareketinden evvel alâkadar ticaret müesseselerine de temasta bulunacaktır.

İlga itilâfnamesini Yunan meclisi tasdik etti

Muhtelit mübadele komisyonunun lâğvına dair olan itilâfname Yunan parlamentosu tarafından da tasdik edilmiştir. İtilâfname mart iptidassından itibaren meriyete girecektir. Meriyet tarihinden itibaren iki ay müddetinde Yunan komisyonu vaki olacak müracaatlar kabul edilmeyecek ve mevcut işlerin tasfiyesine istigal edilecektir. İtilâfname mucibince komisyonun sekiz ay zarfında lâğvı lâzım gel - diğinden gelecek tesrinieve nihayetinde faaliyetine nihayet verilecektir.

Mahkemelerde

Postanede yeni Tertibat alınacak

Adliyeye ayrılan kısımda ahsap yer' er var

Adliye yangını tahkikatına dün de devam edilmiştir. Gerek belediye dair - resinde hususi bir komisyon tarafın - dan yapılan, gerek hapishanede müstantik Bedri ve müddeiumumi muavi ni Arif Beyler tarafından yapılan tahkikat tabii seyrini muhafaza etmekte dir.

Yangın yerinde henüz tehlikeli yerlerin yıkılması işine başlanmamış, bittabi bunun için de hafriyat ve ke - şif yapılamamıştır.

Adliyenin postahaneye nakli meselesi de henüz başlamış değildir ve da - ha birkaç gün başlayacaktır. Çünkü başmüdürlük devairinin Beyoğlu postahanesine nakli henüz kabil ola - mıyor. Beyoğlu postahanesinde tadilat yapan mimar inşaatın bir hafta dan evvel tatil edilemeyeceğini söyle - miştir, postahane ancak bundan sonra boşaltılabilecektir.

Adliye postahaneye taşındıktan sonra esaslı surette yangın tedbirleri almak mecburiyetinde bulunmakta - dır. Çünkü en üst kat pencereleri ahsap bir zemine açılmaktadır. Bu ahsap zemin pencerelerden sigara veya kibrit atılmak suretinde pek kolay tut - sulaşabilir. Bunun için üst kat penc - rerini açılmayacak surette kapa - mak icap etmektedir. Bundan başka üst kat dairelerinin zemini ahsaptır. Adliye binaya taşınmadan evvel Ad - liyeye tahsis edilen daire ile postaha - ne dairelerini ayrı ayrı bölmeler yap - tracaktır. Bu bölmelerin binanın ze - rafetini ve güzelliğini bozmayacak surette yapılması düşünülmektedir.

Dayak iddiası

Hüsni Efendi isminde bir adamı tramvay içinde sıkıştırarak 450 lira - sını aşmaktan suçlu Osman Nuri, Mehmet ve Osman dön Sultanahmet Sulh birinci ceza mahkemesi huzuru - na çıkarılmışlardır. Bunlar hakim hu - zurunda cürümlerini inkâr etmişler ve:

Bir haftadır poliste mevku - tuk. Mütemadiyen dayak yiyorduk. bunun için itiraz ettik, yoksa biz bu cürmün faili değiliz, demişlerdir. Za - bit varakasında bunların yankesiciliği dokuz arkadaş olarak yaptıkları ya - zılmakta olduğu halde mahkemeye ancak üç kişi gönderilmişti. Bunun için hakim haklarındaki takibatin gayrimevkuf olarak devamına ve da - yak iddiasının doğru olup olmadığını anlaşılmaya için talepleri veçhile tabii adli tarafından muayene edilmele - rine karar vermiştir.

Yapmacık bayılma

Hırsızlıktan maznun Yugoslav teba asından Sıtkı dön Sultanahmet birin - ci sulh ceza mahkemesinde muhake - me edilmiştir. Bu adamın cürmü sabit olmuş, hâkim muhakemesinin mevku - fen devamına karar vermiştir. Sıtkı bu karar tebliğ edilir edilmez düğ - müş, bayılmıştır. Jandarmalar derhal kendisini dışarı çıkarmışlar, yüzüne su serpmişlerdir. Bu bayılma zaten yapmacık olduğu için Sıtkı hemen ay - lımıştır.

22 yaşında 22 sabıkalı

Şirketten müteaddit sabıkalı olan limoncu Nuri arife günü Balıkcı - zarında Eskişehirli tüccar Hasan oğlu İbrahim efendinin 55 lirasını çalmış - tır.

22 yaşında olan ve 22 sabıkası bu - runa bu yankesici dön hakim huzuru - na çıkarılmış, kendisine iftira edil - diğini, ıslah hal ettiğini ve limoncu - luk yaptığını söylemiştir. Nurinin mu - hakemesi şahit getirilmesi için başka güne bırakılmıştır.

Numan ustayı Kaybettik

Son Osman'lı Meclisi Mebusanın - dan Sosyalist mebusu olarak tanınan

Numan Usta dün kısa bir hastalığı müteakip vefat et - miştir. Numan Usta Meclisi Mebu - sandan sonra Bü - yük Millet Meclisi nin birinci devre - sinde de mebusu. Uzun müddet mil - let vekilliği yapmış olan merhum me - busuktan sonra tekrar sanat hayata avdet etmiş Reji fabrikasında Malatyada bir fab - rikada çalışmıştır. Son vazife olarak ta Bahariyede barut inhisarının av fişek - leri fabrikası sefligini deruhte etmiş bulunuyordu. Numan Usta temiz kalp li ve kendini etrafına sevdirmiş bir zattı. Mumaileyh iki üç günlük kısa bir hastalığı müteakip vefat etmiştir. Cenazesi bugün evinden kaldırılarak Teşvikiye camisinde son dini merasim ifa edildikten sonra hazırlanan hususi kabrine defnedilecektir.

Şirketi Hayriye tarifesi

Deniz nakil vasatları komisyonu bugün Deniz Ticaret müdürlüğünde toplanarak Şirketi Hayriyenin bilet ü - retlerini tesbit edecektir.

Gümrüklerde

Antrepolarında Sırrolan eşya

Bunların kıymeti iki milyonu buluyor

İstanbul rihtim antrepolarında güm - rük müfettişlerinin yapmakta olduğu tetkikat rihtim şirketindeki muamele - rin ne fena idare edildiğini bir kat da - ha meydana çıkarmaktadır.

Şimdiye kadar yapılan tesbitlere nazaran, rihtim şirketi ambar ve antre - polardaki kayıp ve izine tesadüf edile - miyen eşyanın kıymeti yekünü iki mil - yon lirayı bulmaktadır.

Gümrük ve Inhisarlar vekâletinin el - yevm rihtim kumpanyası aleyhine kayıp eşyadan dolayı açmış olduğu bir mil - yon liralık zarar davası vardır. Bundan başka bu eşyanın resim ve ücret - lerinin 600 bin lirayı bulduğu anlaşı - lmıştır.

Rihtim şirketinden bu parayı verme - si talep edilmiş ve şirket son defa bu miktarı veremeyeceğini kat'i olarak bil - dirmiştir. Vekâlet bunun için şirketten bu gümrük resmini mahkeme vasıtasi - le almaya karar vermiştir.

Ayrıca rihtim antrepolarında ziyaa uğrayan eşyanın sahipleri de ayrı, ayrı rihtim kumpanyası aleyhine dava - kame etmektedirler.

Bunların bir kısmı neticelenmiş ve kumpanya aleyhine kararlar alınmıştır. Bu münferit tazminat taleplerinin yar - mın milyon lirayı bulduğu söylenmek - tedir.

Mevsukan aldığımız malûmata göre, tahkikat idare eden gümrük müfettiş - lerine bu hususta mühim bazı ihbar - larla bulunulmuştur. Bu kayıp eşyanın gümrük antrepolarında bazı gizli eller vasıtasiyle piyasaya çıkarılarak satıldığı iddia edilmiştir.

Hattâ bu mallardan bir kısmının sa - hibine satıldığı bile söylenmektedir. Bu takdirde iş vasi bir resim kaçaklığı şek - lini almaktadır.

Gümrük antrepolarında bu için 1924 senesindenberi devam ettiği anlaşılmak - tadır.

Poliste

Mangal yanında Oynarken

Bir çocuk muhtelif yer - lerinden yandı

Uzunyolda Balaban hanında oturan boyacı Şikrünün 7 yaşındaki kızı Dür - dane, mangal yanında oynamakta i - ken etekleri tutuşarak muhtelif yerle - rinden feci şekilde yanmıştır.

Tramvaya asılan çocuk

Ortaköy tramvayına asılmış olan Baba isiminde bir çocuk biletçiden kor - karak tramvaydan atılmak isterken düğ - şerek ağır surette yaralanmıştır.

Kaçak sigara

Kumkapıda Abdülkadir, İsmail, İb - rahim ve Mehmet isiminde dört kafa - dar kaçak sigara satarlarken yakalan - mışlardır.

Denizde enkaz

Zeytinburnu çimento fabrikasından aldığı 350 çuval çimento ile Boğaziçi - ne gitmekte olan Ömer kaptanın motö - rü Sarayburnunda evvelce batmış olan bir vapurun ankazına çarparak hasara uğramış, Ömer kaptan ile tayfalarından Mehmet, Kasım ve Cemal kurtarılmış - lar. Motör de müşkülâta sahile çekil - miştir.

Silah atan adam

Dün akşam Maslak caddesinde bir silah atılmış ve silah sesi üzerine za - bita memurları giderek, Uluköyde Vil - dan sokamında oturan bakkal Zehâ - tı Salâhattin efendinin üzerinde ara - ma yapılmış ve üzerinde bir tabanca bulunmuştur.

Kalp oluk

Köprüdönü Kadıköy vapur iskelesin - de bilet almak için bir kalp 10 kuruş - luk veren Matmazel Sinyoranın bu pa - rayı nereden aldığı tahkik edilmekte - dir.

Kidi kırarken

Fatihte Fevziye caddesinde 129 numaralı Mustafa efendinin evinin ki - lidini kırmak isterken görülen Şevket oğlu Mustafa Ali yakalanmış ve üze - rinde bir kasatura bulunmuştur.

Davet

"D" grupu bildiriyor : Grupumuzun Beyoğlu Halkevi binasında açtığı 2 inci plastik sanatlar sergisine memleketimiz münevverlerini, üniversite ve yüksek mektepler gençliğini ve muallimlerini su reti mahsusunda davet ederiz. Sergi, 9 su - bata ve her gün sabah 9 dan akşam 9 a kadar umumî açıktır. Herkes sergiyi pa - rasız gezebilir.

Küçük haberler

* Sırrı Beye ameliyat yapıldı — Bar - tın cümhuriyet müddeiumumisi Sırrı Bey rahatsızlanmış ve tedavi edilmek üzere bundan bir müddet evvel İstan - bula gelmişti.

Sırrı Beye iki gün evvel Alman has - tanesinde mühim bir ameliyat yapılmış - tır. Mumaileyhın sıhhati iyidir. Ve ya - rası kapanmak üzeredir. Sırrı Beye sıh - hat ve çabuk iyilik dileriz.

İrpan

Bir alış verişi!

Bir kaç gündemberi garip bir ge - mi alışverişi gazete sütunlarını işgal ediyor.

Şirketi Hayriye idaresi Deniz - yolları işletme idaresine bir kaç vapur satmak üzere pazarlığa giriş - miş. Bu vapurlar Adalar ve Suadi - ye iskelelerine işletilecektir.

Bu alış verişin ticaret cephesi ne şekilde halledilirse edilsin bizi alâ - kadar etmez. Fakat bu işin bir de şehri ve halkı alâkadar eden ciheti var ki onu sırası gelmişken izah et - mek fena olmaz.

Şirketi Hayriye'yi bu vapurları satmağa sevkenen sepep nedir?

Şirketi Hayriye gemi alış verişi yapan bir bahriye acentesi değildir.

Boğazın iki sahilinde gemi işle - mek üzere kurulmuş imtiyazlı bir nakliye şirkettir. Ve hemen ilâve etmeliyim ki bu müessese Türkiye de ilk defa kurulan tam mânâsile milli bir şirkettir. Bu şirketin ser - mayesi tamamen Türk ellerindedir. İmtiyaz müddeti ne kadardır bilmi - yorum. Belki de yirmi otuz senesi kalmıştır. Bununla beraber bu müd - detin yenilenmesi pek tabiidir.

Yalnız bir nokta var. Şirketi Hay - riye, Büyük harbin kahrına uğray - an müesseselerin belki en başında gelir. Harp idaresi her fırsatta şir - ketin bir kaç vapuruna el atmış, en güzel gemilerinden ona beş tane - sini kazaya uğratmış bir kısmını da hurda bir halde geri vermiştir.

Türk sermayesine inen bu dar - be yalnız müessesenin hissedarları - nı mutazarrı etmiş değil, bütün Boğazı, İstanbul, dünyanın en güzel sayfiyesini de harap etmiştir.

Şirketi Hayriye elinde kalan bir kaç parça gemi ile iki sahilin nakli - yatını temin etmekte sıkıntı çek -iyor. Buna da sebep gelirin azal - ması yüzünden tasarrufa mecburi - yet hissetmesidir.

Senelerden beri Boğazdan mer - keze doğru ani bir hicret başlamış - tır. Bunun sebebi de medeniyet vasıtalarının sayfiyelerde ihmal e - dilmesindedir aramalıdır.

Elektrik, havagazi, su tesisatı ve yol gibi ihtiyaçlardan tamamen mahrum kalan Boğaziçi halkı ra - hat, ucuz biraz da hareketli bir ha - yata kavuşmak için şehrin daha merkezî noktalarına yerleşmeği ter - cih ediyorlar.

Memurlara ikramiyeli abone yap - mak, askerlerden para almamak, zabıterden yarım bilet almak, mekteplilere paso vermek gibi fe - dakârlıklara anane halinde kabul etmesine rağmen bu hicret devam - ediyor. Bunun neticesi şirket te ark - tık imar ve ihtimandan mahrum kalan Boğazı yalnız başına ne - lendireceğinden ümidi kestiği için elindeki nakliye vasıtalarından ta - sarraf etmeğe ve bir kısmını da el - den çıkarmağa mecbur oluyor.

Belediye ve hükümet şehir hud - ları dahilindeki bu mmtakam ist - tikbali için bir program yapmadık - ları takdirde günün birinde şir - ketin bütün vapurlarını pazara çık - aracağını görürsek hayret etmeme - liyiz.

Burhan CAHİT

Gedikpaşadaki birleşme evleri

İstanbul cihetine umumî evlerle tek başına fuhuş mahallerinin şimdilik tesbit edilmediği yazılmıştır. Fakat birleşme evleri olan Gedikpaşada ayrı - lımsız olan mmtakadaki evler'in tah - lisiyine başlanmıştır. Emniyet müdiri - yeti de fuhuş işleriyle mücadele için yeni bir teşkilât yapmış, İstanbul ah - lakî zabıta sefligine ikinci şube ka - çakçılık bürosu merkez memuru Mennan Bey ve Mennan Beyin yeri - ne de zabıta ahlikiye merkez memuru Mazhar Beyler naklen tayin edilmiş - lerdir. Zabıta ahlikiye kısmı da si - vili memurlarla takviye edilmiştir. Şi - hviye müdiriyeti de nizamname gelir gelmez zührevi hastalıklarla mücadele müdürlüğünün kadrosunu geniş - letecektir.

Spor

Galatasaray kürekçileri takdir edildi

Galatasaray kulübüne mensup deniz - cilerden Neviz, Süreyya, Faruk, Muzaf - fer, İhan, Bekir, ve Kemal beyler Cüm huriyet bayramından iki gün evvel iki futa ile Bebekten İzmite hare - ket etmişlerdir. Bu kürekçiler, çok fir - nalı bir havaya nazaran muvaffakiyet - li bir yolculuktan sonra on bir buçuk saatte hedeflerine vasil olmuşlar ve de - nizcilik federasyonu reisi Mehmet Ali Paşada bir gece misafir kaldıktan sonra dönmüşlerdir.

Firnalı denecek bir havada bu uzun yolculuğu, çok kısa bir müddette başa - ran bu sporcuların muvaffakiyetini tak - dirle karşılıklı denizcilik federasyonu - Galatasaraylı kürekçileri maddaiye ile tal - tife karar vermiştir.

Askerî bahisler

Geleceğin harbi, mevzi harbi mi yoksa hareket harbi mi? maharet, çeviklik ve spor.

Bir vak'a olur. Bu vak'ada bir çok adamlar hazır bulunur. Fakat sonunda bu vak'adan herkes başka başka ders çıkarır. Bunun gibi, on altı yıl evvel büyük savaş oldu — Cihan savaşı. Buna kırka yakın millet katıldı. Nihayet bir taraf yendi, öbür taraf yenildi. Fakat bu yüce hâdiseden herkes başka başka dersler aldı. İşte meselâ, savaşın galipleri olan Fransızlar ve onlara uyan diğer bir çoklarının çıkardıkları netice ile yenik Almanyanın çıkardığı netice hiç te aynı değildi.

Fransızlar, Büyük cihan savaşından sonra şu neticeye vardılar: Gelecek harbi artık manevra ve saldırı mak olmuştur, gelecek savaş ihtiyatlı davranmak, siperlere gömülmek, müdafaa etmek, müdafaa ile düşmanı yıpratmak olacaktır diyorlar. Talimnamelerinden tesadüf muharebesinde saldırım bahsinin kaldırdılar. Muharebe usullerini bütünüyle değiştirdiler. Mevzi harbi fikri, âdetâta Fransız askerlik kâidesinin anahtarı oldu. Denebilir, ki Fransanın, büyük savaşından çıkardığı en değerli ders mevzi harbidir.

Biz bu çekingenliği onların yalnız talimnamelerinde görmüyoruz. Hakikat ve iş yuâdesinde dahi görüyoruz. İşte meselâ iş meydana. Milyarlarca lira harcıyarak tekml Alman sınırını ve İtalyan hududunu boylu boyunca bir asiri tahkimat ağı ile bezediler. Meşhur Çin duvarı gibi, ülkelerinin bütün çevresine bir müdafaa duvarı çevirdiler. Fransa, neden böyle müdafaa geçiyor? Topu mu az, makineli tüfeği mi yoksul, tankı mı yok, parası mı kıt? Hayır, bilâkis hepsi var, Hem de herkesten çok fazla var. O halde neden hem fikir ile ve hem de fiil ile hareket savaşına küsmüş? Çünkü Büyük cihan savaşından çıkardığı neticeye göre hareket ediyor. Öyle ama, acaba böyle hareket doğru mu? Bu yüksek mevzu cevap atmamızı haddimiz değil ama, böyle hareketin düşmanı olan Fransa da mevcut bir çok olgun düşüncelerine tercümanlık etmek te günah sayılmaz ya.

Büyük bir kısım Alman ve Fransız askerleri var, ki cihan harbinden bütünüyle başka türlü dersler almışlardır. Onların fikirlerine göre: "Gelecek harbi mevzi harbi değil, hareket savaşı olacaktır. Fransa, yanlış netice çıkarmış, yanlış yola sapmıştır. Mevzi harbi kat'iyen muayyen bir harp şekli değildir. Mevzi harbinin, malzemenin zenginliği ve öldürücülüğü karşısında zorla kabul edilmiş olduğu tasdik edilmemelidir. Mevzi harbi, harp şekillerinin asrileşmiş bir cinsi değildir. Mevzi harbi bize Büyük cihan savaşının bir armağanı değildir. Zaferli bir surette ilerleyenleri en asri öldürücü malzeme dahi yolundan çeviremez. Bilâkis, mevzi harbi, harbin dejenerasyonu, biçilmiş bir şeklidir. Bunu kabul eden, zaferden umudunu kesmelidir."

Bu kestirme sözlerle ortaya atılan muhalifler, dediklerini şöylece ispat etmek istiyorlar:

Alman ordusu, 1914 te *Mader* meydan muharebesinde kendi sağ kanadına karşı baş gösteren Fransız tehdidi yüzünden saldırımdan vaz geçip te toprağa yerleştiği zaman Alman taarruz malzemesi ve ateş kudreti müttefiklerinkinden aşağı değildi. Bilâkis makineli tüfek, top ve hele ağır top hususunda müttefiklerinkinden çok üstün idi. Bu halde Alman garp ordusu, Fransız malzemesinin tesiri ile değil, sevk ve idare yanlışlığından ötürü müdafaa geçmiştir. Yoksa, cenuptan şimala kuvvet kaydırarak ve Rus cephesine yola çıkarılmış olan bir kaç kolorduyu göndermek ten vazgeçerek bir siklet merkezi kurup hareket harbini devamlandırmak mümkündür. Sonradan getirilen kuvvetler ise damla damla işe sokulmak suretile sağ cenahı denize kadar uzatmaktan başka bir iş göremediler.

Şark cephesinde ise zamanın dörtte üçü hareket harbi ile geçmiş ve ancak Galiciya, Romanya ve İtalyan cephesinde taarruz hazırlıkları ve hareketleri yapmak için şark cephesinden kuvvetler çekildiği belli başlı zamanlara inhisar etmek üzere burada mevzi harbi yapılmıştır.

Avusturya — İtalyan cephesinde ise, başlangıçta, İtalyan ordusu gerek sevk ve idare ve gerekse personel zayıflığı yüzünden büyük ölçüde bir saldırım savaşı tatbik edememiştir.

Biz, bunlara şunları katabiliriz: Çanakakale İngiliz ordusunun mevzi harbi yapması, harekâtta ki maksadına hiç uygun olmadığı halde, İngiliz ordusunun malzeme ve cephaneye yoksulluğundan ileri gelmiş değildir. İngilizler, bu kadar zengin malzemelerine rağmen, İngiliz ordusunun evsafının noksanlığı yüzünden yarım yıl yerlerinde saymışlardır.

İkinci bir mesele dahi, savaş vâsıtalarının asrileşmesi, müdafaa gücü kadar ve belki daha fazla saldırım gücünü arttırmış olmasıdır. Eğer hareket yapmak için düşmanın bir yanını tutmak ve çevirmek mümkün olmazsa, ve hattâ cephesini delip yarmak imkânı elde edilmezse, tayyarelerle gerisine saldırı, zırlı silâhlarla boş deliklerden girip içlere sarmak gibi hareket harbini teşvik eden yeni haller meydana çıkmıştır.

Mevzi harbinin kabul etmek, siklet merkezi toplanmasını bilmemek hareket harbi talim ve terbiyesi ile, taarruz ruhu ile beslemek demektir. Mevzi harbi, sevk ve idare zayıflığından sonra, talim ve terbiye noksanlığının, meharetsizliğinin, çeviksizliğin alâmetidir. Atlamasını, sıçramasını, koşmasını, aşmasını bilmeyen zabıtlar ve neferlerden ibaret olan bir ordu, eğer manevriyat itibarıyla bir şeye malik ise, belki yalnız müdafaa yapar (1878 Osmanlı-Rus seferindeki Osmanlı ordusu gibi). Bu da noksan ise hiç bir şey yapamaz (Balkan harbinde Türk ordusu). İstiklâl savaşımızın şanlı netice doğuran meydan muharebeleri, hareket harbinin parlak bir masalıdır, ki burada rol oynayan, şimdiye kadar saydığımız

gibi sevk ve idare kudreti ile, Büyük harpten sonra üç bu kadar süren hareketler ve muharebeler arasında Türk zabıtlarına ve neferlerine verilen bedeni ve ruhi kudretleri.

Bir ordunun yağmurda, çamurda, karda, kötü arazide, bin bir tabii ve yapma güçlükler içinde döğüşebilmesi için neferinden başka zabıtlarının ve hiç olmazsa orta sevk ve idare kumandanlarının zıplayabilmesi, sıçrayabilmesi, koşabilmesi, atabilmesi lâzımdır. Bunun mânâsı da, gençleştirilmesi bir emir ve kumanda altında ruhi ve bilhassa bedeni bir saldırım havası yaratmaktır. İşte, geleceğin savaşını, biçilmiş bir mevzi savaşına sokmak istemiyenler bu noktaya ehemmiyet vererek meharete, çevikliğe ve spora sarılırlar.

HİKÂYE

Çalışmanın zevki

"Manizade" şirketinde çalışan Ali Rıza dolgun maaş alır, iyi geçirdi. Henüz bekardı. Fakat bir liranın on para kıymetinde olduğu şu zamanda evli olsaydı geçinmenin yollarında şaşırarak, aksayacaktı. Son zamanlarda şirket hissedarlarının giriştiği büyük bir işte külliyyetli surette para batmıştı. Bundan dolayı şirketin bütçesi sarsıldı. Ve bir ay sonra iflâs borusu çalındı.

İera memurlarının kasayı mühürlemeğe geldikleri gün Ali Rıza, yüzü badanası uçmuş duvar gibi bozuk, taliin kırık köprüsü üstünde sendele-yen bir hasta vaziyetine düşmüştü. O akşam hesapla olan ufak işiğini de kesip ticarethaneden çıktı. Bahçekapısı akşam vaktinde boşalmış bir de-po gibi sessiz ve muattaldı. Ticaret-hanelerini kapayanlar birer ikişer yollarında görünüyör, köşe başlarında yor-gun hammallar dinleniyorlar, bazan bir satıcı sesi boş sokaklarda akisler yapıyordu.

Ali Rıza başı önüne eğik Sultan hamamına doğru yürürken demin ar-kasından kapanan ticarethanenin ihtimali bir daha hiç açılmayacağını düşünerek zihni karıştı. Yüreği sızladı. Artık o faaliyete, o kazanç zevkine veda ediyordu. Bundan sonra vaziyeti ne olacaktır. Hiç.. İstanbulda kolay kolay iş bulunamayacağı biliyordu. Kendini muattal, bir kahve köşesinde işsiz pineklerken tasavvur etti. İş bulup çalışamayınca kazanamayacak, o zaman bazı günlerini aç ve bazı günlerini ekmeğe peynirle geçirecekti.

Yüreği ezgin, gözleri dolu dolu Fincancılar yokuşunu trımanırken bey ni uğuldayarak aç acı düşünüyordu. Kendisi kısa acikle anlamıştı ki cemiyet içinde yaşayan her fert bir vazifeyle bağlanmalıdır. Bu vazifeye ya, şarak namuskarane çalışmak insanlık vazifesiydi. Şimdiye kadar çalışmaktan zevk duymuş ve alın terle kazanıp yediği ekmeğin lezzeti ve bereketi ona daima çalışmak arzusu vermiş ti.

Acaba iş bulabilecek miydi? Meyus olmağa hiç te lüzum yoktu. Keder ve aciz insanı uçuruma sürükleyebirdi. Hayatta daima müteebbis, yılmaz ve faal olmak lâzımdı. Beyazıda çıktığı vakit kararını verdi: Bu gece müsterih evine gidecek, yemek yiyip uyuyacak, yarın erkenden iş aramağa çıkacaktı. Ve inşallah buna muvaffak ta olacaktı.

Delikanlı Aksarayda bir ihtiyar ka-dının evinde kiraladığı küçük odasında Allah ne verirse yedi. Sigarasını, kahvesini içti, yattı, fakat o gece bir türlü kuzudun uykusu girmedi. Yatakta sabaha kadar döndü.

— İş bulabilecek miyim.. Ne yapacağım.. Bulamazsam, ne yaparım. Belki eskisinden iyi bir iş bulacağım. O zaman Semihayı da annesinden isterim. Bir aile teşkil ederim, mesut olur-

gibi sevk ve idare kudreti ile, Büyük harpten sonra üç bu kadar süren hareketler ve muharebeler arasında Türk zabıtlarına ve neferlerine verilen bedeni ve ruhi kudretleri.

Bir ordunun yağmurda, çamurda, karda, kötü arazide, bin bir tabii ve yapma güçlükler içinde döğüşebilmesi için neferinden başka zabıtlarının ve hiç olmazsa orta sevk ve idare kumandanlarının zıplayabilmesi, sıçrayabilmesi, koşabilmesi, atabilmesi lâzımdır. Bunun mânâsı da, gençleştirilmesi bir emir ve kumanda altında ruhi ve bilhassa bedeni bir saldırım havası yaratmaktır. İşte, geleceğin savaşını, biçilmiş bir mevzi savaşına sokmak istemiyenler bu noktaya ehemmiyet vererek meharete, çevikliğe ve spora sarılırlar.

CINOĞLU

rum.. Allah bu güzel ve tatlı dakikaları acaba bana nasip edecek mi? Fakat bunun aksi de var, iş arar, arar, bulamam. Para yok, sefalet, açlık..

Semihai, ev sahibesi Esmâ Hanımın torunuydu. Bu eve girdiğinden beri iki senedir ona tutkundu. Bu iyi kalpli bir kızdı. Hasta olduğu zamanlar kendisi kardeş gibi bakarı, çayını, immonatısını eline yatağına kadar getirirdi.

Zaten hayatta başka emeli yoktu. Semihai Hakkı, bu öksüz kıızı mesut edebileydi, kendi de rahat olacaktı.

Bu gibi düşünceler içinde sabaha karşı daldı. Gözlerini açtığı vakit saat sekiz buçuktu. Kalktı. Çayını a-lelacele içti ve her zamanki işine gider gibi evden çıktı. Tasarruf olsun diye Beyazıda kadar yürüdü. Meydana çıkmağa düşündü. Şimdi nereye gidecekti?.. Müraacaat edeceği yerleri zihninde tasarlayarak tramvaya at-ladı. Ne kadar tanıdığı avukat, tüccar, komisyoncu varsa hepsine müraacaat etti. Sonra akına Maariften bir mektep muallimliği almak geldi.

Lâkin bütün başvurduğu yerlerden müsbet bir cevap alamadı. Hepsini iş kütüğünden, parasızlıktan, idareî mas-lattan habisle sabır tavsiye ediyorlardı. Mekteplerin tatil zamanı olduğundan muallimlik için de bir ay beklemek icap ediyordu. O günü böyle başı boş, Gülhane parkında ağaçlar altında yataklık geçirdi. Gece, eve kuvveyi mânevîyesi kırılmış döndü. Tek bir kişi olsun kendisine "Sana iş var. Gel yanma.." dememişti. Ayakları gittiği bu insanlar da âlincep-lık denilen histen eser yoktu. Lizzeti nefis sahibi bir genç te:

— Aman.. Beni yanınıza ne olursa olsun almaz.. Yoksa iki üç gün sonra aç kalacağım. diyebilir miydi?..

Ötekiler kazanıyorlar, yaşıyorlar, işlerini kendisi gibi sürünmeğe, öl-meğe mahkûm bulunuyorlardı. İki üç gün böyle devam etti. Dördüncü gün sabahleyin yataktan kalktığı zaman cebinde yiyecek beş parası yoktu. Eski elbiselerini çarşıda satmaktan başka çare var mıydı?.. Bu iki lirası da ancak iş gün idare edebildi. Oda kirasi da vermek lâzımdı..

Ali Rızanın işsiz kaldığını onuncu günüydü. Zavallı, son bir ümede bel bağlayarak Yemiş iskelesinde Seb ze halinde Kabzamlar kâtipliği için halin kâtibine müraacaat edecekti.

Bir öğle üzeri midesi iki gündür boş, gözleri fersiz, bacakları ve kol-ları kesilerek Balıkpazarından Yemiş doğru yürüyordu. Hammalları yük altında ağzlarında sigaralarını tütü-rek önünden geçiyorlardı. Sıcakta yüzlerinden ter damlayan ş u adamların yerinde olmayı istedi. Onlara gıpta etti. Kendisinin bir az sonra midesine bir lokma bir şey gireceği şü-p-heliydi. Halbuki şu çalışarak kazanan adamlar öğle vakti sıcak bir kap yemekle karnalarını doyuracaklardı.

Ah.. bir iş bulabilseydi..

Eskiden hayat ne güzeldi. Sabah-tan akşama kadar Gümrükte konşimantalor peşinde mal sandıkları arasında didinir, koşar, yürür, terlerdi amma şbahları süttünü çayını içer, öğle ve akşam vakitleri iki üç kap ve meğni yedi. Hini hacette cebinde ah-baplarını ağrıyacak parası da bulunurdu. Halbuki şimdi..

Meyve haline gelci. Kâtipi buldu Halini anlattı. Sedat Bey kibar bir adamdı. Ali Rızanın haline çok acıdı. O da birkaç gün sabretmesini söyledi. Naçar bekleyecekti.

— Açm..

Diyemedi. Oradan ayrıldı. "Müavenet talebi" zannedecekler diye şimdiki bildiklerinin yanına bile gidemiyordu.

Sirkeciye 'geldi. Biraz garda oturdu. Sonra kalktı, Gülhane par'ına gitti. Tenha bir yer bulup ağaçların altına yattı. O gece evden gitti. İki bardak su içip yattı. Uyandığı vakit ortaklık kararlıktı. Semihaya vakit sorunca sekiz buçuk olduğunu

bir hamle ile ayağa kalktı, arkasındaki iskemle kuru bir gürlütle ilere yuvarlandı. O, buna hiç ehemmiyet vermiyerek, hattâ kendisinin bu haline hayret ve endişe ile bakan iki tarafındaki insanlara dikkat bile etmiyerek ağır adımlarla sallana sallana rulet masasından uzaklaştı.

Ben bu manzara karşısında adeta taş kesilmiştim; çünkü onun bundan sonra gideceği yeri biliyordum: O, ölüme gidiyordu. Bu tarzda kalkan bir adam ne bir otele, ne bir kabareye, ne bir kadmın yanına, ne bir şimendifer kompartmanına, hülâsa içinde hayattan eser bulunun hiç bir yere gitmez, bu gi-dişle bir insan ancak ademe atlırdı. Cehennemden farkı olmayan salonun en hissiz adamı bile rulet masasından kalkıp uzaklaşan bu biçarenin ne evinde, ne bir bankada, ne de bir akıba yanında hiç bir istinatgâhi kalmadığını ister istemez kabul ederdi; belli ki bu adam son naktini ve aynı zamanda bütün mevcudiyetini oynaya koyup kaybetmiştir, onun şimdi bu salınlı-adımlarla gittiği yer her halde hayat âleminin haricinde bir yerdir.

Ben daha ilk dakikadan itibaren hissetmişim ki bu adamın kumar

TÜRK SİNEMASINDA
Bir hafta zarfında 15 bin kişi tarafından hayret ve takdirle seyredilen
BOĞAZIÇI SARKISI
devam ediyor. Bugün seanslar saat 13, 14, 5, 16, 15 - 18, 15 ve 21 de
GUSTAV FROEHLICH'in
İstanbul'da çevirdiği yegâne muazzam şşeserdir.

Sarı Pijamalı Kadın
Pek yakında sizi mestedecektir.
RENATE MÜLLER - GEORGES ALEKSANDE
En zengin musiki - en şen ve kakkahalı mevzu (12432)

SARAY (Eski Glorya) Sinemasında
JOSEPHINE BAKER
ve trupunun seansları hergün saat 17 ve 21 de başlar. Pazartesi, Salı ve Çarşamba günleri için biletler şimdiden satılmaktadır.
Fiyatlar: 75 - 100 - 150 ve 200 kuruş. (12431)

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarmızı Galatada Ünyon Hanında Kâin
ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu 4.4888 6

İSTANBUL BELEDİYESİ
SEHİR TİYATROSU

Bu akşam saat 19,30 da
OKUS HAYAT
Büyük opereti
Yazan: Ekrem ve Cemal Reşit
muma
Operetin son iki günü. 121

ACIKLI BİR HİTABE

Türk Şiir Kralı Filorinalı Nâzım Bey, 14 yıldanberi ihtifalını yaptığı (Tevfik Fikret) in, biricik dostu Hüseyin Kâzım Kadri B.'in acıklı ölümünü dolayısıyla yüksek faziletlerine dair, bugün saat 14 te Küplüce'deki mezarı önünde mühim bir hitabe okuyacaktır.

Yeniköy sulh icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz dört kan-tır kireç 30-1-934 tarihine müsadif salı gününü saat 14 te İstinyede kireç ocaklarında açık artırma suretile satılacağından isteyenlerin orada bulunacak memuru müraacaatları ilân olunur. (12426)

hayretle öğrendi. Demek şöyle böyle açlıktan mecalsiz yirmi dört saat bay-gın yatmıştı. Genç kızdan biraz su istedi. Ve hasta olduğunu söyledi. Ge-nel sudan birkaç bardak içti. Odasında yalnız kalınca; Gene "iş bulamı-yacağım" düşündü. Beş dakika sonra odadan Ali Rızanın can havale ko-pardığı bir sayha duyuldu. Hareketle rini zaten birkaç gündür kolların Se-miha kapıdan rüzgâr gibi girdi. Ali Rızayı yerde baygın bir halde buldu. Açlıktan bayılmıştı.

İki gün sonra Hal kâtipi Sedat Beyden Ali Rıza bir mektup aldı. Bir hafta sonra da mahrukat cemiyetine kâtip olarak yerleşti. Sol kolu sarğı-lar içinde vazifesine başladı. Çalışma-nın, kazancın zevkini tekrar tattı. Hayatını kurtaran sevdiği Semihai ile evlendi. Mesut oldu. Hayatta felâket li dakikalar da vardır, yeise kapıl-mak doğru değildir! — O. N.

İş ve İşçi

Milliyet bu sûtunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş bürosuna müraacaat etmelidirler.

İş aranyor

20 yaşında bir genç almanca, türkçe, ingilizce, fransızca ve muhasebeye vâkıf, bonservisleri havi, ehven şerâitle iş arıyor. Milliyet H. V. rumuzuna müraacaat.

Türk tebaasında, 20 yaşında bir genç, almanca, türkçe, ingilizce, fransızca ve muhasebeye vakıf mükem-mel bonservisleri havi, ehven şerâitle iş arıyor. Milliyet H. V. rumuzuna müraacaat.

Okuma yazması olan garsonluk, kahvecilik ve el makinesi ile çorap işleyen 20 yaşında bir genç iş arıyor. Eyüpsultan eski yeni Balıkcı Bakkalı 12 No. da Tokmak oğlu Hasan.

Bakkallık sanatine vâkıf okur yazır icabında kefil de gösterebilecek bir efendi herhangi bir iş olursa olsun çalışmak arzusunadadır. Ankara caddesi, İstanbul konağı karşısında 28 No. kahvede Şevket ef. vastasıile Alimet.

Dr. Horhoruni

Eminönü Valide kırıtanesi yanında (12135) 364

Milliyet
Asrın umdesi "MILLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
	L. K.	L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 " "	7 50 —	14 —
12 " "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmaz. — Müddet geçen nüshalar 10 kuruştur. — Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyyete müraacaat edilmir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bir kadının 24 saatlik hayatı

Yazan: Stefan Zweig

Tercüme eden: İsmail MUŞTAK

kakkahalar, yer yer dolaşan insanlar, bakışlar şekilsiz birer şey, sarı bir alev gibi dalgalanıyör, bunların ortasında o, ayrı bir alev gibi yükseliyordu.

Hiç bir şey itmiyor, hiç bir şey hissetmiyor, etrafında tehalükle gidip gelen insanları görmüyor, masaya para atan yahut masadan kazançlarını çekip kapan başka ellerle meşgul bile olmuyordum.

Ruletin yuvarlağı gözüme görünmüyor, krupyenin sesi kulağıma gelmiyordu. Etrafında olup biten şeyler taşkın bir heyecan içinde tabii mikyaslarından daha büyümüşüdü, ben bunları sanki bir rüya arasında seyrediyordum. Esasen ruletin yuvarlağı sıyahın mı yoksa kırmızının mı üstüne düştü, bu yuvarlak durdu mu yoksa hâlâ dönüyor mu bunu anlamak için oyun masasına bakmaya hacet yoktu. Kayıbr, kazancı, intizarı, sukutuhayali, hülâsa oyunun bütün safahatını anlamak için taşkın bir ihtirasını zebnu olan bu adamın yüzüne bakmak

kâfi idi, oyunun her hali bu simanın sinirlerinde ve hareketlerinde ateşten birer çizgi gibi okunuyordu.

Nihayet korktuğum o müthiş dakika geldi. Bir saatten beri içimden hep bunu düşünüyör, sinirim üstünde patlamaya müheyya bir fırtına gibi duran bu hâdiseyi bekliyordum. Teknesi içinde yuvarlanmakta olan minimini güllenin hareketi tekrar ağırlaşmaya başlamış, masa etrafında neticeyi bekleyen iki yüz ağız tekrar nefeslerini zaptetmişti. Bir saniye sonra yuvarlak durdu ve Krupye haykırdı: "Zero!", aynı zamanda tahta küreke masa üstündeki paralarla banknotları toplamaya başladı.

Krupye bu ameliyeyi yaparken genç adamın birbirine kavuşmuş elleri meydana mevcut olmayan bir şeyi yakalamak istemesine korkunç bir hareketle atıldı ve çok geçmeden, siklet kanununa boyun eğerek, can değişen bir vaziyette masanın üstüne düştü. Maamafih on-

masasında kazanç veya kayıptan daha büyük bir şeyini oynamaktadır ve bu oyunun neticesi fena çıkarsa onun için çok fena bir akıbet tevellül edecektir. Bu his ile yüreğim titriyordu. Böyle olmasına rağmen onun masa başından kalkarken gözlerinde hayat denilen şeyin bir anda sönüp çekildiğini, canlı siması üzerinde ölümün morengi doğlaştığını gördüğüm zaman etrafımda bir yıldırım patladığını duydum, gözlerimin önu kararıştı. Onun her hali bana o kadar tesir etmişti ki o, oturduğu sandalyadan güçlükle kalkarken ben de düşmemek için elimi dayamağa mecbur olmuştum. Biraz evvel onun heyecanlarını kendi damarlarımda, kendi sinirlerimde nasıl duyumsa şimdi de sallana sallana yürüyüşü bana öyle tesir etmişti, ben de olduğum yerde sallanıyordum. Çok geçmeden kendimi zaptedemiyerek ben de yürümeğe, ben de onun peşisıra gitmeğe başladım: Ayaklarım, bilâihtiyar, hareketlenmişti. Bunda şuurumun hiç bir tesiri yoktu, ne yaptığımı bilmiyordum. Kimıldayan, yürüyen ben de geldim; bir aralık öyle oldu ki hiç kimseye aldırmyarak, hiç bir şeyi düşünmüyerek ben de onunla birlik te gazinodan dışarı çıkmak için

kendimi koridora attım.

Genç adam o zamana kadar ves-tiyere gelmişti. Hizmetçi pardösüsünü tutuyordu; fakat onun kollarda iradesine inkiyaf edecek kuvvet kalmamıştı. Sakat bir adam gibi idi. Garsonun yardımile pardösüyü giydi. Sağ eli mihaniki bir hareketle yeleğinin cebine gitti, bahşiş vermek için para arıyordu. Fakat cebini bir çok karıştırdığı halde bir şey bulamıyan bu el boş çıktı. O vakit vaziyetini, salonda olup biten şeyleri, beş parası kalmamış olduğunu bir an içinde hatırlar gibi oldu ve hizmetçiye mırıldandı: "Nevinden bir şey söyleyerek, demin rulet masasından kalkışı gibi, sert bir hamle ile atıldı, bir sarhoş gibi sendeliyerek gazinonun merdivenlerini indi. Hizmetçi ilkönce tezyif ifade eden ve nihayet hakikati anladrığını gösteren bir tebessümle baktı.

Bu sahnede o kadar heyecan verici bir hal vardı ki ben bununla yüz yüze geldiğimden adeta utanmışım. Tanmadığım bir adamın meyusiyetine, tıpkı bir tiyatro sarıdalıyından bir piyes seyredince gibi, şahit olmak beni sıkıyordu. Başımı çevirdim. Sebepini anlayamadığım bir elem, bir istisrız yürümeği

(Bütünleri)

MEMLEKETTE

İnegölde
Köy yatı mektebi

Çocuğunu okutacak köylü için kolaylık oluyor

İNEGÖL, (Milliyet) — Bu sene burada açılan köy yatı pansiyonu ümit edilen faydaları kuvvetlendirerek verimli işlerine devam etmektedir. Yeni tamir görmüş güzel, temiz, bahçeli bir mektep binası pansiyona tahsis edilmiştir. Yatacak, yemek ve müzakere salonları için ayrı odalar tefrik edilerek elektriklerle aydınlatılmıştır. Geçen sene ortamektebin tedrisat yaptığı bu bina bu sene başka bir müesseseye verilmesi düşünülmüş ve israr edilmiş ise de vilâyet dahilinde köy pansiyonları çoğalmasını bir ideal telâkki eden vali ve maarif müdürü beyler bu fikre razı olmamışlardır. Binasının ve levazımının mükemmeliyeti itibarile vilâyetin en mükemmel pansiyonu kasabamızda olmaktadır. Pansiyonda şimdiiki yirmi köylü çocuğu barınmakta ve mekteplerin dördüncü ve beşinci sınıflarına devam etmektedir. Çocukların köylerinden getirdikleri yiyecekleri pansiyon ambarında topluyor, kalori hesaplarına göre yapılan bir program mucibince çocuklara mükemmel bir yemekhane kanaatini verecek bir intizamla hazırlanan salonda yediriliyor. Gece bir muallim uyku vaktine kadar talebin yanında bulunarak onlarla muahabe ve müzakere ediyor. Başka bir muallim de pansiyonda yatmakla gece nöbetçiliği yapıyor. Pansiyon usulüne henüz yeni alışan köylüler çocuklarını okutmaktaki müşküllere rağmen bu yeni düşünülmüş kolaylığa canmayacaklarından gelecek sene pansiyonun daha çok rağbet göreceği tahmin edilmektedir. Himayietlî cemiyeti haftada 3 - 4 kilo et vermek suretile pansiyona yardım etmektedir.

Şubat ayı içinde Bursa pansiyonlar menfaatine bir danslı müsamerelere verilecektir. İlk tedrisat müfettişi Zühtü Beyin reisliği altında muallimlerden müteşekkil bir tertip heyeti bunun için hazırlıklarına devam etmekte ve davetlilere müstesna bir gece yaşatmak için azami gayret sarfetmektedir. O gece sabaha kadar süreceği olan bu danslı müsamerelere Bursanın en eğlenceli ve nezih balosu olacaktır.

Himayietlî burada iki senedir çok hayırlı ve devamlı bir iş görüyor. Yatı pansiyonuna yaptığı yardımdan başka kasaba mekteplerinden kırk kadar fakire ders senesi müddetince her gün öyle yemeği vermektedir. İstanbulda fakir mekteplerin öyle yemeği her sene bir mesele halini alırken burada sadece çalışan bu gayretli müessese her gün kırk fakir yavrunun duasını almaktadır.

Aydında fakir talebeye sıcak aş

AYDIN, (Milliyet) — Aydın halve içtimalı yardım şubesi 230 ilköğretim talebesine ögüle yemeği ve 41 ortamektep talebesine ögüle ve akşam yemeği vermektedir. Şube ders senesi sonuna kadar muntazaman yemek verilmesini temin etmiştir. Şube kimsesiz yabancı ortamektep talebelerinin kalmaları için bir bina da temin etmiş ve talebeleri yerleştirmiştir.

Şube 100 ilköğretim talebelerini kitaplarını almış ve dağıtmıştır. Bundan başka ilköğretim talebelerinden 10 çocuğa da elbise ve kundura almaları için maddî yardım yapmıştır.

İlköğretim himaye heyetleri de bayram için birçok talebeyi giydirdiler. Cumhuriyet mektebi 40, Gazipaşa mektebi 41 ve yedi Eylül mektebi 28 talebe, Güzelhisar, Halide Hatun ve orta mahalle mektepleri de 50 den fazla talebe giydirecektir.

Cumhuriyet mektebi himaye heyeti bayramın ikinci ve üçüncü günleri bir deve güreşi tertip etmiştir. Diğer mekteplerin himaye heyetleri de balo ve temsiller vereceklerdir.

Bolu'da muallimler birliği

BOLU, (Milliyet) — İki senedir sınıflık bulunan Muallimler Birliği yeniden canlandırılmaya teşebbüs edilmiştir. İlk bölümü için yeni binasına çay verilmiş ve toplantı yapılmıştır.

Orduda standardize fındık

Geçen sene 1,391,259 lira değerinde
3 milyon küsur kilo fındık çıkarıldı

Bir fabrikada fındık içi seçen amele..

ORDU, (Milliyet) — Vilâyetimizin en değerli ihracat mahsulü olan fındık, 932 senesine nazaran, 933 senesinde gerek fiyat ve gerek miktarca daha üstün bulunmaktadır. 932 senesinde (1,180,605) lira kıymetinde (3,749,889) kilo ihracatımızda mukabil 933 senesinde (1,371,259) lira değerinde (3,787,549) kilo fındık ihracatı yapılmıştır.

Diş memleketterle olan fındık alım satım işlerinde mahsulün sağlam ve iyi olup olmadığı sıkı bir kontrola tabi tutulmaktadır. Şehrimiz Ticaret odasının bu vazife ile mükellef tutulan memurları muayene ve kontrol işinde çok hassas davrandıkları gibi, ihracat tacirlerimiz de, sevkettikleri mahsulün daima sağlam ve temiz olmasına derin bir alâka ile itina etmektedirler.

Bu yüzden de, fındıklarımıza Avrupa piyasasında çok rağbet gösterilmektedir. Türkiye mahsullerinin ihracı hakkında İktisat ve Kâletince takip olunan yol ve verilen direktifler sayesinde vilâyetimizde stok fındık kalmamaktadır. Bu seneki fındık mahsulünün şimdiye kadar dörtte üçü ihrac olunmuştur.

Geri kalan dörtte bir mahsulü

Geniş ve esaslı bir maarif hamelesi..

(Baş 1 inci sahifede)
devam edilmekle beraber, daha ziyade ilim sahasına atılacak gençleri yetiştiren liselerin istenilen kuvvette olması için, bunların tahdidî zaruretini görmektedir.

Yapılan tetkikattan, liselerin gerek tedris levazımı ve gerek talim heyetlerinin, üniversiteye daha kuvvetli talebe yetiştirecek bir seviyede olmadığı anlaşılmıştır. Liseler tahdit edildikten sonra, bu müesseselere daha seçme talebe alınacak ve gerek talim heyetleri, gerek vesaiti tedrisiye üzerinde azami titiz davranılacaktır.

Bu şekilde tahdidî gidildikten sonra masraflı muayene olan liselerin sınıfı adedi üçten dörde iblağ edilmek suretile, mezun gençlere iyi bir kültür verilmiş olacaktır. Vekâlet, liseler kadrosu haricinde kalacak orta mektep mezunları için, orta derecede, muhtelif sanat ve ihtisas mektepleri açmak imkânlarını aramaktadır.

Öğrendiğimize göre, orta tedrisat müesseselerinde yapılacak bu umumî islahat için, Amerikan mütehasis profesör getirilmesi tasavvur edilmektedir. Bu takdirde orta tedrisat müesseselerinde daha ziyade İngiliz ve Amerikan terbiye sistemleri ve ders programları tatbik olunacaktır.

Orta tedrisat müesseseleri islah edilirken, orta mektepler talim unsurları meyanında bulunan kıymetli ve genç unsurların yeniden teşkil edilecek liselere verilmesi, menşeyi ve tabiiyetini muvafakiyetsizliği itibarile çok zarfı bulunduğu kanaati hasıl olan bazı orta tedrisat muallimlerinin daha aşağı derecedeki mekteplere nakledilmesi mevzu bahisdir.

Üniversitede islahat devam ediyor

Üniversite elân halî teşekkülindedir. Daha bir çok noksanlar vardır. İslahat için sarfedilmek üzere Maarif vekâletinin Ziraat bankasından istikraz ettiği bir milyon dört yüz küsur bin lira ile yeniden bir çok laboratuvarlar tesis olunacak, yeni alat ve edevat getirilecektir. Bu bir milyon dört yüz bin lira üniversitenin 1933 fevkalâde bütçesini teşkil etmektedir. Bu paradan şimdiye kadar yalnız (200) bin lirası sarfolunmuştur.

Hazırana kadar bütün para muhtelif islahat işleri için sarfolunacaktır. Hazırandan sonrası için üniversitenin senelik normal bütçesi tatbik olunacaktır. 1934 normal bütçesinin ne kadar olacağı henüz malûm değildir.

lün de henüz sona ermiyen ihracat mevsimi için tamamen satılacağı muhakkak görülmektedir.

Elma mahsulü de Ordumuzun belli başlı gelir menbaları arasında sayılır. Bilhassa Vuna nahiyesinin nefis elmaları piyasada çok rağbet görür.

Ne yazık ki, bu sene elmalarımıza arız olan (Pamuklu pit) hastalığı yüzünden köylümüz zarara uğramıştır. Gene bu yüzden de, 932 senesine nazaran bu yıl daha az elma sevkolunmuştur. 932 senesinde (32,344) kilo elma ihrac etmiştik. 933 senesinde ise ancak (2250) kilo elma sevkolunabilmiştir.

Fındığın çok değerli bir mahsul olduğu kuvvetle sezen köylülerimiz boş buldukları her yerde fındık fidanı dikmektedirler. Bu fidanlar beş sene sonra mahsul verir. Fakat bu müddet içinde köylüler o sahayı boş bırakmaz ve fındık fidanları arasındaki top rağa mısır eklerler. Beş sene sonra artık mısır ekilmesine imkân göremiyorlar. Çünkü o zaman taze fındık fidanları epeyce büyümiş ve gölge yapacak kadar dalanıp yapraklanmış bulunmaktadır.

Bir intikam

TRABZON, (Milliyet) — Yomrağın Zivera köyünden Hamza oğullarından İbrahim oğlu 15 yaşında Hüseyin dükkânında çalışmakta olan Hasan oğlu Mehmet Ali üç kurşunla öldürmüştür.

Maktul Mehmet Ali aynı köyden olup burada Çuhacılar içinde terzilik yapıyordu. Hâdisenin sebebi kana kan almaktan ileri gelmiştir. Maktul Mehmet Ali geçen sene Ramazanın başkasına 300 lira vererek Hüseyinin babasını kurşunla öldürtmüş imiş..

Yetim kalan Hüseyin Mehmet Aliye kin besliyor, doğruca dükkânına giderek:

— Beni tanıdın mı?

Diyor ve hemen cebindeki tabancayı çıkararak Mehmet Alinin göğsüne doğru üç el ates ediyor ve Mehmet Ali Yerlere seriliyor.

Zabıtaca derhal yakalanan katil çocuk ifadesinde Mehmet Alinin babasını öldürttüğünü ve dayısının teşvik ve ısrarı üzerine Mehmet Aliyi vurduğunu söylemiştir.

Eğirdirde soğuklar

EĞİRDİR, (Milliyet) — Geçen senelere nazaran bu sene kış erken başladı. İkinci defa kar yağdı.

Yeşil gölü şimal rüzgârı kudurttu. Dalgalar 15 metreye yükseldi. Gündüz hararet sıfırdan aşağı 14 gece 21 derecedir. Gölün donması ihtimali çok kuvvetlidir.

Profesörlere yeniden işler gönderildi

Universite profesörlerine Maarif vekâleti tarafından yeniden işler gönderilmiştir. Bu işler bu ay sonuna kadar doldurularak vekâlete gönderilecektir. Bu işlerde hocaların menseleri, terciüme halleri, ilmi mesailer hakkında bir çok sualler vardır. Bu işler vekâlet tarafından tetkik olunacaktır.

Vekil Beyin dünkü mesaisi

Maarif vekili Hikmet Bey dün öğleden evvel üniversiteye giderek rektör Neşet Ömer Beyle ve fakülte dekanları ile yarım saat kadar bazı işler hakkında görüşmüştür. Üniversite umumî kâtipi Besim Bey vekil beye bazı meseleler hakkında izahat vermiştir.

Maarif vekili Hikmet Bey öğleden sonra saat (15) te tekrar üniversiteye gelmiştir. Hikmet Bey doğruca müşavirlik dairesine giderek profesör Mösyo

Aydın'ın Sıhhati

Belediye sıhhat dairesinin bir senelik faaliyeti

AYDIN, (Milliyet) — Belediye sıhhat dairesinin bir senelik faaliyetini bildiriyorum:

933 senesinde 1752 esnaf muayene edilmiş, bunlardan beşinin sarı hastalıklı oldukları görülmüş, tedavi altına alınmışlardır.

Bir verimli de işten menedilmiştir.

1024 dükkân teftiş olunmuş, 17 sinden ceza alınmış, 503 tenbihat yapılmış, 504 muvafık görülmüş, Bu meyanda 180 salatalık, 186 kilo hamur ekmek, 160 çift simit, bir teneke yağ ve 40 okka balık imha edilmiştir.

933 senesinde belediye Sıhhat dairesine 2013 hasta baş vurmuş, 897 hastaya reçete, 982 hasataya bedava ilaç verilmiş, 123 hasta hastahaneye yatırılmış, 11 hasta da memleketerine yolanmıştır.

2717 kişi çiçek, 906 kişiye tifo ve 138 kişiye menenjit aşısı yapılmış, 1261 köpek öldürülmüştür.

933 senesinde Aydın merkezinde 112 kadın, 107 erkek olarak 219 kişi ölmüş, 62 kız, 87 erkek, 149 çocuk doğmuştur.

Ölenlerin 25 veremden, 3 iltihabı sahayadan, 2 kızıldan, 4 karahummadan ve 10 difteriden ölmüştür.

Bu suretle sarı hastalıklardan ölen 44 hastanın hepsinin evlerinde tathirat yapılmıştır.

44 evde tathir edilen oda ve pavyon 143 tane dir. Bu evlerde oturan 69 insan ve 6845 parça eşya da bolveriz Atürle, ütüyle kaynatmak veyakılmak suretile temizlenmiştir.

1487 acizeye maaş, 203 hastaya bol para olarak 3146 lira 19 kurşun verilmiştir.

Bu rakamlar Cumhuriyet devrinde Sıhhat ve içtimalı muavenet sahasında bir vilâyet merkezinde yalnız belediyenin bir senelik icrâatını göstermektedir.

Umumî muvazene ve hususî muhasebe bütçelerinde bu uğurda yapılan sarfiyatın verimli neticelelerini ayrıca yazacağım.

Bir intikam

TRABZON, (Milliyet) — Yomrağın Zivera köyünden Hamza oğullarından İbrahim oğlu 15 yaşında Hüseyin dükkânında çalışmakta olan Hasan oğlu Mehmet Ali üç kurşunla öldürmüştür.

Maktul Mehmet Ali aynı köyden olup burada Çuhacılar içinde terzilik yapıyordu. Hâdisenin sebebi kana kan almaktan ileri gelmiştir. Maktul Mehmet Ali geçen sene Ramazanın başkasına 300 lira vererek Hüseyinin babasını kurşunla öldürtmüş imiş..

Yetim kalan Hüseyin Mehmet Aliye kin besliyor, doğruca dükkânına giderek:

— Beni tanıdın mı?

Diyor ve hemen cebindeki tabancayı çıkararak Mehmet Alinin göğsüne doğru üç el ates ediyor ve Mehmet Ali Yerlere seriliyor.

Zabıtaca derhal yakalanan katil çocuk ifadesinde Mehmet Alinin babasını öldürttüğünü ve dayısının teşvik ve ısrarı üzerine Mehmet Aliyi vurduğunu söylemiştir.

Eğirdirde soğuklar

EĞİRDİR, (Milliyet) — Geçen senelere nazaran bu sene kış erken başladı. İkinci defa kar yağdı.

Yeşil gölü şimal rüzgârı kudurttu. Dalgalar 15 metreye yükseldi. Gündüz hararet sıfırdan aşağı 14 gece 21 derecedir. Gölün donması ihtimali çok kuvvetlidir.

Profesörlere yeniden işler gönderildi

Universite profesörlerine Maarif vekâleti tarafından yeniden işler gönderilmiştir. Bu işler bu ay sonuna kadar doldurularak vekâlete gönderilecektir. Bu işlerde hocaların menseleri, terciüme halleri, ilmi mesailer hakkında bir çok sualler vardır. Bu işler vekâlet tarafından tetkik olunacaktır.

Vekil Beyin dünkü mesaisi

Maarif vekili Hikmet Bey dün öğleden evvel üniversiteye giderek rektör Neşet Ömer Beyle ve fakülte dekanları ile yarım saat kadar bazı işler hakkında görüşmüştür. Üniversite umumî kâtipi Besim Bey vekil beye bazı meseleler hakkında izahat vermiştir.

Maarif vekili Hikmet Bey öğleden sonra saat (15) te tekrar üniversiteye gelmiştir. Hikmet Bey doğruca müşavirlik dairesine giderek profesör Mösyo

Yeniden yapılan nahiye

Çalışkan Atçalılar yurtlarını imar etmesini ve iyi mahsul almasını biliyorlar

ATÇA, (Milliyet) — Atça Aydın demiryolu üzerinde 1100 haneli 5000 nüfuslu şirin bir nahiye merkezidir. Atçada evvece 1700 hane vardı, fakat düşman işgalinde bir tek hane kurtulmamış ve Nahiye Cumhuriyet devrinde muntazam bir plâna tevfikken yeni baştan imar ve ihya olunmuştur.

Atçanın en mühim ihtiyacı suyu olamamasıdır. Atçanın çalışkan Belediye reisi ve arkadaşları belediyenin 6000 liralık bütçesinden büyük bir tasarruf yaparak 9000 lira sarfילה nahiyyeye 3 kilometre mesafeden demir borularla sıhhi bir su getirmişler ve bu suyu künklerle iki koldan kasabaya dağıtarak 17 yerde çeşme yapmışlardır. Bu su ilk defa onuncu Cumhuriyet bayramında sevinç ve tezahürleri arasında nahiyyeye akı tılmıştır.

Atça nahiyesine bağlı yedi köy vardır. Nahiye'nin umum nüfusu 7000 ni geçmektedir. Bu köylerin hepsinde telefonla nahiye merkezine bağlı olduğu gibi, muntazam yolları vardır. Köylerin altına bu gün otomobil ve kamyonlarla geliş geliş temin olunmuştur.

Nahiye'nin asayışı çok iyidir. Adı zabta vakaları bile görülmemesi buna bir delildir.

Nahiye'nin bir merkezde, biri de Dereköyünde tam teşkilâtli iki mektebi vardır. Bu mekteplerde merkezde 250 ve Dereköyünde 120 çocuk okutmaktadır. Fakat merkez ve diğer köylerde 500 den fazla çocuk mektepsiz olduğundan, nahiye merkezinde halk bir yatılı mektep yaptırmağa başlamışlardır.

Yeri ve bütün yapı malzemesi hazırlanan mektep bitince bütün nahiye çocuklarının okuması temin olunacaktır.

Merkez mektebinde nahiye fırka reisi Mustafa Beyin reisliği altında teşekkül eden himaye heyeti bir müsamerelere 100 lira temin etmişler ve diğer hayır sahiplerinin de yardımıle 28 kimsesiz çocuğa sıcak yemek verilmesi, elbise ve kundura yaptırılmasını temin etmişlerdir.

Atça nahiyesinin çok zengin, mahsuldar arazisi vardır. Vilâyeti

mizin en iyi pamuğu burada yetiştirilir. Bunda arazinin yardımını nisbetinde Atçalıların çalışkanlıkları da büyük âmil olmaktadır.

Bu hususta işittim bir hikâye yazacağım: Vaktiyle Aydın bir çiftçi hayvanına bir yük pamuk tohumu sararak Atçaya götürmüş, bir dandığından bunu değiştirmesini rica etmiştir. Atçalı reşper bu tohumları değiştirdiğini söylemiş, fakat değiştirmemiş. Yalnız Aydın arkadaşına bu tohumu ekmeden üç kat çift süreceksin ve vaktinde fazla çapa yapacaksın, yoksa tohumlar ne çıkar, ne de fidanlar büyür, ne de mahsul verir, demiş. Bu tavsiyeye aynen riayet eden Aydın reşper o sene iyi ve bereketli bir mahsul almış. Atçalı reşperlerin çalışkanlıklarının misali olarak reşperler arasında daima çalkalanmıştır.

Bugünkü ziraat usulü ve faydalarını tamamen benimseyen ve idrak eden Atçalılar pamuklarının ıslahı için Nazilli pamuk istasyonuna bir an evvel faaliyete geçmesini ve reşpere cins tohum dağıtmasını diliyorlar.

Aynı zamanda pamuğun okkasını 160 kuruşa aldıkları zamanla 40 kuruş aldıkları zaman çarıkırları kaput bezini aynı fiatle satan mensucat fabrikalarının piyasa oyunlarının kurtulacakları Nazilli mensucat fabrikasının yükselişini günü sabırsızlıkla bekliyor ve özliyorlar.

Atçada üç fabrika vardır. Bu fabrikalar pamuk, zeytinyağı, işlemler.

Atçanın senelik ihracatı 375 bin kilo pamuk, 250 bin kilo zeytinyağı, 250,000 kilo incir, 500 bin kilo hububat, 300 bin kilo palamut ve 30 bin kilo üzüm, 200 bin kilo miyankökü, 240 bin kilo adet yumurtadır.

Atça reşperlerinde 600 eşek, 20 Omanda, 1500 sığır, 30 deve ve 1000 tane de koyun ve keçi vardır.

Atçalılar Cumhuriyetin feyizli idaresinde nail oldukları nimeti tamamen idrak ederek gece gündüz çalışıyorlar, ilerliyorlar ve yükseliyorlar.

Kırkağaç Gençleri çalışıyor

Kırkağaç gençleri temsil kolu

KIRKAĞAÇ, (Milliyet) — Burada C.H.F.sının himayesinde (Gençlerbirliği) teşekkül etti. Birliğin nizamnamesini gördüm, teşekküldeki maksat ve gaye çok güzel ve iyi.

Birliğin üç kolu var. Spor, musik ve temsil.

Birlik kurulduğu gündenberi, genç arkadaşlar durmadan, yılmadan, çalışıyorlar. Az zaman içinde birkaç temsil verdiler. Hepsinde de çok muvaffak oldular. Şimdi de Bayram günleri için (Mavi yıldırım) hazırlıyorlar; bunda da muvaffak olacaklarına şüphe yoktur.

Şimdiye kadar ince sazda çalışan musikli kolu, bu defa bir de bando teşkiline karar vermiş, on sekiz parçadan ibaret bando takımı İstanbuldan satın alınmış, birkaç güne kadar da Kırkağaç getirilecektir; üç ay içinde bunu da öğrenecekleri gençler şimdiden söz veriyorlar.

Yalnız Birliğin spor kolunda, bilmem nedense, diğerleri kadar faaliyet göze çarpmıyor. Belki havaların da bunda tesiri vardır. Ama ne de olsa o kolda her halde bir za'yıfık mahsûs. Genç arkadaşların bu yazılarını hüsnü telâkki ederek spor kolunda da derhal faaliyete başlayacaklarına eminim.

Aydın'ın Nüfusu

AYDIN, (Milliyet) — Aydın vilâyetinin 933 senesi başında umum nüfusu 38,745 kadın, 34,980 erkek olarak 73,725 idi. 933 senesinde 846 kız ve 907 erkek 1753 çocuk doğmuş 224 kız, 236 erkek çocuğu ki 460 çocuk yeniden kaydedilmiştir. 469 kadın, 430 erkek ki 899 kişi ölmüş ve 725 çift evlenmiştir. 934 senesi başında Aydın vilâyetinin umum nüfusu 39,399 kadın ve 35,758 erkek olmak üzere 73,725 olmuştur ki bir sene zarfında 2,432 nüfus artmıştır.

Tekirdağ'da muhtarlık işleri

TEKİRDAĞI, (Milliyet) — 934 senesi bîdayetinden itibaren muhtarlığın ilgası dolayısıyla bütün muhtarlar mühürlerini ve ken dilerine ait defterlerini Belediyemize teslim etmişlerdir.

Halkımızın müracaatlarını teskil etmek hususunda belediyemiz fevkalâde tedbirler almıştır. Şimdiye kadar vaki olan müracaatlar belediyemiz tarafından mükemmelan ifa edilmektedir.

Milâsta Halkevi

MİLÂS, (Milliyet) — Kongre iki gün evvel içtima etmiş ve yeni idare heyetini seçmiştir. İnkılâp fırkasının faal azası bu sene tamamen genç unsurlardan müteşekkildir.

Şubatta Halkevi de açılacağından bu hususta da çalışılmaya başlanmıştır. Fırka binasının bir kısmı Halkevine tahsis edilmiş ve bu hususta tamirat ve tadilatı tevessül edilmiştir.

İdare heyetine, Cemil Salih, avukat Fehmi, avukat Rauf, Çerçizade Mehmet ve Nazmi Beyler intihap edilmişler ve Cemil Salih Bey idare heyeti reisi seçilmiştir.

Şubatta açılacak olan Halkevi reisliğine de Atar zade Nazmi Bey intihap edilmiştir.

Maslak yolu adeta bir insan mezbahası oldu!

(Başı 1 inci sahifede)
mesleğine emek vermiş, bu sanatte ustalığı kendisini tanıtmış bir şofördür. Seyrüsefer merkezi, onu birinci sınıf şoför olarak tanımaktadır. Otobüste bir polis efendi ile on beş kadar yolcu bulunmaktadır. İçlerinde bir avukat, dört kadın vardır.

Ayazağa çemesini geçince

Otobüs, henüz ortağı kaplayan alaca karanlık içinde süratle ilerlemekte. Alman çiftliğini, Ayazağa camini geride bırakmıştır. Öndeki yolu kuşu da çıkınca ilerideki su terasını de geçecek ve az zaman sonra Şişliye varacaktır. Tahkikatın ilk verdiği netice göre, işte bu sırada karışan büyük fenerleri otobüse müteveccih bir otomobil belirmiştir. Karşıdan gelen bu otomobilin fenerlerinden fıskırın şiddetli ziya, şoför Hakkı Efendinin gözlerini kamaştırıyor. Hakkı Ef., derhal şoförün arasında mütemül usle de baş vurmuş; otobüsün ön tarafındaki lambaları yakıp söndürerek, karışık otomobile (lambaları söndür) işaretini vermiştir. Fakat meçhul otomobil, buna hiç aldırmaz, otobüsün lambalarını söndürme lüzum görmeden deşet amiz bir süratle otobüse doğru ilerlemekte devam etmiştir. Bu vaziyet, ancak gözyumup açmaya kadar devam etmiş, Hakkı Efendi muhakkak bir müsademe kurtulmak için freni esasen sağında geldiği gönenin biraz daha sağına çevirmiştir. Bu manevra vakti tam zamanında olmuştur. Fihakika karşıdan gelen meçhul otomobil de, nihayet bu vaziyeti görebilmiş ve freni biraz sağa çevirmiştir. Fakat artık iş isten geçmiş bulunuyordu: Meçhul otomobil, oldukça şiddetle otobüsün sol tarafını sıyrarak geçmiştir. O sırada görülenlerin söylediklerine göre, bu otomobil, hususi plâkaları ve açığı. Hususi otomobil, bunu müteakip hiç durmadan yoluna devam etmiştir.

Korkunç âkıbet kendisini gösteriyor

Otobüse gelince, Hakkı Efendi freni sağa çevirdiği sırada karşıdan gelen otomobilin sademesinin de inzi mamile araba biraz daha sağa gitmiştir. Yolun otobüsün bulunduğu sağ kenarında onar metre mesafede ilçe ağaçları ve yanında çukur vardır. Otobüs, evvelâ bir ağaca şiddetle çarpmış, sonra ikinci, daha sonra üçüncü ağacı sıyrarak geçmiştir. Bu sırada otobüs, yolun yanındaki çukura girip çıkmış, üçüncü ağacı da sıyrıldıktan sonra Hakkı Efendi direksiyonu sola bükümüştür. Bu kırılış, otobüsün ortasından biraz gerisinin şiddetle döndüğü ağaca çarpmasına sebep olmuştur. Ağaçla otobüs arasındaki bu şiddetli müsademedir ki karoserinin sağında, arabanın gerisindeki bölmelerin kırılması ve şiddetle içeriye girerek iki kişinin ölümlüne ve birkaç kişinin de yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Kazanın sonraki vaziyeti

Otobüs, döndüğü ağaçla çarpıştıktan sonra 60 metre kadar ilerledikten sonra durabilmiştir. Bundan şu netice istidlâ ediyor: Tecrübeli bir şoför olan Hakkı Efendi, vakti sey-rüsefer kavayinde riayet etmiş, karşıdaki otomobile, kendi fenerlerini yakıp söndürerek (lambaları söndür) işaretini vermiş, korna çalmış arabasını sağa almıştır. Fakat bu vaziyette durması lâzımdır. Durmaması, otobüsün nizamı haddinden fazla sürat vermiş olduğu hükümünü verdirmeğe müsaittir. Nettekim, araları onar metre mesafede bulunan dört ağaca çarptıktan sonra 60 metre daha ilerlemiş olması süratli tevkif edemediğine delil gibi görülmektedir. Meçhul otomobile de fren kullanmam da acemi olduğu muhakak addedilmektedir.

İlk tahkikat

Kazayı müteakip, yaralanmayan otobüs yolcuları yere atılmışlar ve yaralıların imdadına koşmuşlardır. Ancak bulunur hepsi de şaşkın vaziyette bulunuyorlardı. Yolcular meydanındaki polis efendi, birkaç dükkâ çalmış, biraz sonra hâdise mahalline arkadaşan birkaç avcının bindiği bir otomobil yetiştirilmiştir. Bunu takiben de jandarmalar ve yoldan geçen diğer iki otobüs mahalli kazaya varmışlardır. Zincirlikuyu jandarma karakol komandanı Kemal Bey, ilk tahkikatı yap-

mış, biraz sonra da nöbetçi müddei umumi muavini Ekrem Bey mahalli kazaya giderek tahkikata vaziyet etmiştir.

Ölü ve yaralılar

Yolcular arasında Amerikan hastahanesine mensup bir zat bulunmakta idi. Bidayette hastahane sırtabibi olduğu söylenen, fakat bu rivayet ta-hakkuk etmeyen bu zat, hemen yaralıların Amerikan hastahanesine kaldırılmasını tavsiye etmiştir. Bunu müteakip otobüs yolcularından ağır yaralı bulunan dişi mektebi müdürü dişi tabibi Kâzım Esat Beyin kerimesi 17 yaşlarında Seniye Hanımla otobüs bileti Mustafa Davut Efendi Amerikan hastahanesine kaldırılmışlardır. Bütün müdavata rağmen Seniye Hanım evvelki gece sabaha karşı ve Mustafa Efendi de geceyarısı vefat etmişlerdir. Mustafa Efendinin kafasına otobüsün, kırılan bölmeleri batmış, baş ve kolları kırılmıştır. Seniye Hanımın 16 yaşlarında kardeşi Kemal Bey de yünden yaralanmış, bacağı kırılmıştır. O da Amerikan hastahanesine kaldırılmıştır. Ahvali şhiye - si iyidir. Bunlardan başka Rüstempaşa camii hademesinden Defterdar Talkeci mahallesi Musalla sokak 5 No. 14 hanede oturan Ali Efendinin de sağ kolu kırılmış, Macar tebaasından Lui Goldenberg te az çok yaralanmıştır. Bunlar da Etfal hastahanesine kaldırılmışlardır. Kanor Levi isiminde bir kadın da Etfal hastahanesinde tahtı tedaviye alınan yaralıları meydanında bulunmaktadır.

Bunlardan Levi Efendi dün hastahanedan çıkmıştır. Diğerlerinin vaziyeti şhiyeleri iyidir. Otobüsteki diğer yolculardan hafif berelerle kurtulanlar da vardır.

Meçhul otomobil

Meçhul otomobilin kime ait olduğu ve kimin tarafından idare edildiği henüz lâykıyla tesbit edilememiştir. Kazayı müteakip hâdise mahalline yetişen ve Büyükdere cihetinden gelen avcılar otomobile de yolda, aynı meçhul otomobilin hafif müsademesine uğramış ve bereket versin bu müsademe zararsız geçmiştir.

Kaza mahalline civar bir yerde üzerinde E markası bulunan madeni bir tekerlek ve dingil başlığı bulunmuştur. Bu iz üzerinde yürüyen sey-rüsefer, nihayet bu başlığın Erkin markalı bir otomobile aidiyetini, bunun da Kıryako Efendi isiminde birinin hususi otomobilden kopmuş olduğunu tesbit etmiştir. Derhal Kıryako Efendinin otomobili muayene edilmiş, fakat henüz fabrikadan çıkmış kadar temiz ve ârızasız bulunduğundan otobüse çarpan otomobilin bu otomobil olmadığı anlaşılmıştır. Kıryako Efendi de,

— Başlığı yolda düşürdüm, kazadan haberim yok, demiştir. Bundan sonra kazaya sebep olan meçhul otomobilin Frestone acentası müdürü M. Albert Trigoraya ait hususi otomobil olmasından şüphe edilmiştir. M. Albert, evvelki akşam saat 6,5 ta kaza mahallinden geçtiğini, fakat o sırada kazanın vuku bulmuş ve üç yaralının kaldırılmakta olduğunu görmüş bulunduğunu söylemiştir.

Bu otomobile de muayene edilmiş ve üzerinde hiç bir sıyrıntı ve çarpışma alâmeti görülmemiştir.

Meçhul otomobilin tesbitine ve taharrisine ehemmiyetle devam edilmektedir.

Kaza mahallinde yapılan keşifler
Kazanın sureti vukuu halkındaki tahkikata başlandı zaman, vaziyet şöyle idi:

Otobüste, karoserinin sonunda çamurluk ve ayak basılacak yer "Malş piyeri" harap olmuştu. Sağ tarafta otobüsün çarptığı dört ağaçtan sıyrılar vardı ve otobüste karoserinin sağındaki bölmelerle kırık taraf tamamını kırılmış, bölmeler içeriye girmişti. Otobüsün bu kısmı, kan lekeleri içindedir. Evvelki gece saat 23 te kazazede otobüse getirilen bir otomobil arasında mahalli kazada, müddei umumi muavini Ekrem Beyin huzuruna bir keşif yapılmıştır. Dün akşam, evvelki gece kazanın vuku bulduğu saatte hâdise mahallinde aynı suretle ikinci bir keşif icra edilmiştir. Kaza-dan sonra Tophanede Seyrisefain ci-

varındaki garajına getirilen otobüs, dün akşam bu ikinci keşif için tekrar kaza mahalline götürülmüştür.

Otomobili bir kadın mı idare ediyordu?

Tahkikata bizzat müddeiumumi muavini Ekrem Bey devam etmekte - dir. Ekrem Bey, dün akşama kadar Pangaltı polis merkezinde hâdiseye uzaktan yakından şahit olan birçok kimselerin ifadelerini almıştır. Bu meydana bir kazaya sebep olan otomobile direksiyonunda şarpalı bir kadın bulunduğunu gördüğünü söylemiştir. Diğer taraftan Sarıyer ve Beyoğlu jandarmaları seyriseferde tahkikata devam etmişlerdir. Hâdiseye, Adliyece vaziyet edilmiş üzerine jandarma, evrak tahkikiye olduğu gibi, müddeiumumiliye devretmiştir. Seyrisefer mühendislerinden Muzaffer ve komiser İsmail Hakkı Beyler, dün mahalli kazaya giderek yapılan keşifler de hazır bulunmuşlardır. Otobüs şoförü Hakkı Efendi, tahtı nezarete - si teslim edilmiştir. Hakkı Efendi, dün akşam yapılan ikinci keşifte de hazır bulunulmuştur.

Şoför Hakkı Efendi anlatıyor..

Şoför Hakkı Efendi, dün kendisi - le görüşen muharririmize şunları söylemiştir:

— Karşıma birden bire müthiş bir süratle gelen bir otomobil çıktı. Evvelâ lambaları tamamen yanıktı. Korna çaldım. Lambalarını yakıp söndürdüm. Aldırdım. Meçhul otomobilin deli gibi gelişinden kurtulmak için sağa kaçtım. Esasen reglâtörün müsademe ettiği sürattan fazla gitmiyordum. Bu vaziyette iken meçhul araba gelip, soldan çarpıp geçti. Bu sademenin de te - sirile sağdaki ağaca çarptım ve kaza vuku geldi. Karşıdan gelen otomobil, takisi değildi. Başka birşey farkede - demim..

Otobüsteki polis ne diyor ?

Kaza esnasında otobüste bulunan polis efendi de ifadesinde demiştir ki: — Karşıdan anide bir otomobil gelip bize çarptı. Lambaları yanıktı, bu kuvvetli ziya içinde arabanın şeklimi tesbit edemedim, ki numarasını ala - bileyim..

Sarıyerli İsmail Beyin söyledikleri
Kaza esnasında otobüste bulunan yolculardan Sarıyerli İsmail Bey de şunları söylemiştir:

— Ben, otobüsün sağında otu - yordum. Karşıdan fenerlerini yakmış, müthiş bir süratle gelen bir otomobil görüldü. Hemen şoföre seslendim: — Aman Hakkı, dikkat, dedim.

Cevap almaya vakit kalmadan birden bir karşıdan gelen otomobil, sol tarafımı şiddetle tarayarak geçti. Bu otomobilden kadın sesi, na - ralar geliyordu. Akabinde bir sademe daha oldu. Kendimi hendekte bul - dım. Bir kızıcağz (Semih Hanım) ağlıyordu. Üstüne kardeşi Kemal B. çölmüştü..

— Ablacığım, diyordu. Neri var? Bir şey olmadı ya? — O kadar şaşırılmışım, ki biri bana bir tokat attı. Kendime güç belâ gel - dim. Bu sırada avcılar yetiştirmişti. Dizi hastahaneeye götürüldüler. Ben, ucuz kur tuluğuna için çıktım..

Meçhul Ali Ef. anlatıyor

Etfal hastahanesinde yaralı Ali Efendi de demiştir ki: — Ben, pek ne olduğunu, doğru - su anlamadım. Bir gürlüldür. koptu. Kendimi kaybetmişim. Gözümü açtım zaman bir ses "burada bir yaralı daha var, diyordu. Tekrar dalmışım. Gözümü hastahaneede açtığı zaman elimi aralı buldum. Allah aşkına eve haber vermiş..

Amerikan hastahanesinde tahtı tedaviye bulunan Kemal Bey de, aşağı yukarı hâdiseyi böyle anlatmakta ve kız kardeşinin vaziyeti şhiyisini merakla sormaktadır.

Etfal hastahanesinde tedavi edil - mekte bulunan Macar Levi Goldenberg türkçe bilmemektedir. Kendisi - nin bugün yarı taburcu edilmiş muh - temeldir.

Son dakika:

Son dakikada öğrendiğimize göre, dün mahalli kazada yapılan tahkikat - ta, meçhul otomobilin, kazayı müteak - ıp bocalayarak yandıkları çukura gi -

Yenileme büroları

(Başı 1 inci sahifede)

Birinci yenileme bürosu ikinci ticaret mahkemesi azasından İsmail Hakkı, altıncı istintak hâkimi Muhihtin, birinci ticaret aza müzâmi Ali Beylerden müte - teşekkildir. Bu büro yangın tarihinden evvel birinci ve ikinci ticaret mahkeme - leri ile birinci hukuk mahkemesinde i - kame edilmiş davaların dosyalarını yenileyecektir.

İkinci yenileme bürosu beşinci hukuk azasından Fazıl, Kadıköy sulh hâkimi İbrahim Sanubi ve üçüncü hukuk aza müzâmi Tahsin Beylerden müte - teşekkildir. Bu büro da ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı hukuk mahkemesinin dosyalarını yenileyecek - lerdir.

Her büronun 3 kâibi bir mübaşiri ve bir polisi vardır. Kanun bu bürolara gayet geniş salâhiyet vermiştir. Büronun malûmat veya vesâik isteyeceği hakiki veya hükmî şahıslar veya şahitler gelmezler, istenilen malûmat veya vesâik vermezler, vermekten istinkâf ederlerse bu bürolar bu kabil şahıslar hakkında birinci defasında 10 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası kararı verecektir. Bu ceza - ya bir hafta zarfında ağır ceza mahkemesinde itiraz edilebilecektir.

Ağır cezanın verileceği karar kat'idir ve temyizî kabil değildir. Eğer bu ceza - dan sonra cezayı müstelzem olan hal ve hareket tekrar edilirse o zaman büro bu adamı doğrudan sulh mahkemesine sevkedecektir. Sulh mahkemesinde duru - ma yapılarak tayin edilecek ceza 50 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ve bir haftadan 3 aya kadar hapis cezası olacaktır.

Bürolardan birincisine dün bir tek müracaat olmuş, ikincisine hiç müracaat vuku bulunmamıştır.

rip tekrar çıktığı anlaşılmıştır. Çukurdaki lâstik izleri bunu göstermekte - dir. Bu meçhul otomobilin 1661 veya 1671 numaralı olduğunu söyleyen olmuş ise de, henüz kazaya sebebiyet veren araba tesbit edilememiştir.

Münasebetle taksî şoförleri, Büyükdere - Maslak arasında fren tut maması söyle böyle öğrenen amatörlerin otomobil kullananlarına müsademe edilmesini temenni etmektedirler.

Diğer taraftan seyrisefer memur - larının âni vakalar için otomobil veya motosiklet olmadırından böyle âni vakalara çabuk gidemedikleri de gör - ülmektedir. Bunun için bu son kazaya da memurlar derhal yetiştirilmelidir. Bu vakaların önüne geçmek için yolları çift yapmak ve yahut bir az daha genişletmek lâzım geldiği ileri sürülmektedir.

Otomobil "Ankara" plâkaltı mı?

Dün gece aldığımız malûmata göre, evrak tahkikiye Beyoğlu hâkimliğine verilmiş ve otobüs şoförü Hakkı Ef. tevkif edilmiştir. Henüz meçhul otomobil bulunamamıştır. (Ankara) plâkaltı bir otomobil ile kaza saatinde oradan geçen bir hususi otomobilden şüphelenilmektedir. Bunlar da tesbit edilmek üzere dir.

Dişi mektebi bugün tatil..

Seniye Hanımın vefatı münasebetiyle dişi mektebi bugün tatil edilecek, talebe cenaze merasimine iştirak edecektir.

Seniye hanımın cenazesi

Dişi mektebi müdürü, Profesör Doktor Kâzım Esat Beyin kerimesi ve İzzet Melih Beyin yeğeni Seniye Hanım pek mümtaz ve mutena bir surette yetiştirmiş çok zeki ve çok haluk ol sekiş yaşında bir genç kızdı. Böyle feci bir vak'aya kurban olmuş herkesi ve bilhassa kendisini tanyanları büyük bir deşet ve gö - rülmeye bırakmıştır.

Cenazesi bu sabah saat on bir buçukta Nişantaşındaki Amerikan hastanesinin cenaze merasimine iştirak etmek için Zavalı genç kızın betbaht ailesine sabırlar temenni ederiz.

İstanbul Üniversitesi diştatabeti talebe cemiyetinden: Muhterem müdürümü Kâzım Esat Beyin kerimelerinin cenaze merasimine iştirak etmek için bütün talebe arkadaşlarımızın sabah saat sekiz buçukta mektepte bulunmaları lâzım olunur.

Bulgar hükümeti teessürünü bildirdi

(Başı 1 inci sahifede)

namını hararetle alkışlamıştır.

Balkan misaki

ATINA, 20.A.A. — Atina ajansı bildiriyor: — Balkan misaki ile hariciye nazırı M. Maksimos'un bu misaka dair Roma, Paris ve Londra'da yapmış olduğu görüşmeler hakkındaki mütalaalarını beyan eden Bulgar gazetelerinin neşriyatından bahseden Messenger d'Athènes bu neşriyatın Bulgar eskârı umumiyesinin salim kısmının, Bulgar siyaset aliminin ve bil hassa çok tedbirli ve basiretli olan Bulgar zimamdarlarının düşüncelerine hiç de tevafuk etmemekte olduğunu yazmaktadır.

Messenger d'Athènes, diyor ki: — "M. Maksimos'un iddia etmekte olduğu tezi kuvvetlendiren mülahazalardan biri de Balkan misakının hiç bir devlete karşı tehdit ve taziyik mahiyetinde olmaması ve Yunanistanın bütün kuvvetiyle Balkan misakının — daha bidayette - inden itibaren — Bulgaristan'da kabulü ile itnâm edilmesini istemesidir."

Balkan misakının daha başlangıcından itibaren yeni bir mukarenet ve teşriki mesai devre açacak olan sulh eserinin amillerinden birincinin de Bulgaristan ol - ması kaydıyla aktedilmiş olması da gösteriyor ki, Yunan hükümetinin kaygusu, alelacele hiç bir hal sureti kabul ve tat - biki etmemektir.

Aynı gazete, yakında Sinaia'da icra edilecek mülâkâtın bu istikamette büyük bir terakki teşkil edeceğini ümit etmekte dir. Bulgaristanın Yunanistanın ancak mali ihtilâfları vardır. Mahreğ meselesine gelince bu mesele Neuilly muahedemesinin mafz ve manası ve Lozan konferansı protokollarının ahkâmı ile kati surette halledilmiştir. Eraziye malikiyetle karıştırılmaması icabeden bu iktisadi mahreğ kati aktiler imza edilir edilmez Bulgaristanın emrine amade tutulmuştur. Bulgaristanın yapacağı şey, Yunanistan - ın hiç bir zaman itiraz etmemiş olduğu iktisadi haklarını kullanmaktır.

Bulgar hükümeti teessürünü bildirdi

Dün gelen Zora gazetesinde şu satırları okuduk:

Sivilengrad hâdisesini tahkik et - mek üzere mahalline gönderilen ce - neral Panica buraya avdet etmiş ve gazetecilere hiç bir şey söylememiş - tir. Maamafih tahkikatın neticesini hükûmete bildirmiştir. Malûmata göre, Trakya teşkilâtın Sivilengraddaki kongreleri gizli tutulmuştur. Kışiler - de içtima edilmiş ve oradan dağılan - lar sessizce evlerine dönmüşlerdir.

Bulgaristanın Ankara sefiri M. An - tonov hâdise hakkında Bayvekil İ - met Paşa ve Hariciye Vekili Vefik Rüşti Beye izahat vermiş ve hükü - metin bu gibi tahrikâmiz hareketlere karşı şiddetle muarız olduğunu söyle - yerek Sivilengrad hâdisesinden dolay - ı Bulgar hükümetinin teessürlerini bildirmiş, hâdise mesul ve müsevvik - lerinin tevkif edildiğini ve bunların şiddetle teziye edileceklerini îave ey - lemştir.

Kongre nasıl toplandı ve ne ka - rarlar verdi?

SOFYA, 17 (Milliyet) — Pazar günü (14 kanunusani) Sivilengrad (Mustafa Paşa) Trakya komitesinin muazzam bir kongresi olmuştur. Kongrede takriben 10,000 kişi bulunmuş ve Trakya komitesinin gençler grupu reisi Ivan P. Dimitof ve diğer lider - ler tarafından pek ateşin tutulur i - rat edildikten sonra, kilisede Trakya istiklâli uğurunda ölenlerin istirahatı ruhu için dua yapılmıştır. Kongre mü - zakeresini bitirdikten sonra Balkan harbi kahramanlarından saydıkları yüzbaşı Andreyef'in mezarı başına gi - dilmiş, orada da nutuklar irat edil - der bilhassa Türkler hakkında şid - detli tenkitler yapılmıştır. Nümayiş alayı hududa kadar gitmiştir! Ahnan kararlar şunlardır: Trakyanın Bulgar - istana ihakı, mevcut muahedelerin feshi, Bulgarların Akdenize ayak ba - ışı, Türkiye ile olan dostluk muahede - sinin feshi, Türk - Yunan ittifakına karşı tedbirler ihtihazi ve saire..

15 Kanunuevvel pazartesini günü Trakya cemiyeti kadınlar grupu da toplanmış, reis Madam Mihailova ta - rafından bir nutuk irat edilmiş, onlar

da umumi kararlar istikrar ile bu yol - da çalışacaklarını ilân etmişlerdir. Dah - iliye nezareti Trakya'nın usulü dai resinde izin almayan Sivilengradda toplanmalarına müsaade ettiğinden do - layı Sivilengrad kaymakamı Penü Tran dafilov'u azletmiştir. Trandafilof Trak - yalıların içtimaa Hasköy sancak mu - tasarrıfı tarafından izin verildiğini iddia etmektedir. Dahiliye nezareti, kongrenin toplanmasına kimin tara - fından müsaade edildiğinin araştırıl - ması için nezaret kâibi umumiisi Pa - nitsayı 'memur etmiştir. Panitsa, tah - kikat için, Hasköy ile Sivilengrad şe - hirlerine gitmiştir.

Şaşkın tahrikçi Yakalandı

(Başı 1 inci sahifede)

Maarif cemiyetinin talebe yurdu - na pansiyoner bulunmakta idi. Etlar ve hareketında ekseriya gayri tabiihik hâkimdi.

Sabrinin hüviyeti ve eşkâli bu sure - le tesbit edilince kendisi yakalanmıştır ve evrakı aranmıştır. Ovasında bazı tah - rikâmiz evrak bulunmuştur.

Sabri mektubu kendisinin yazdığı inkâr edememiştir. Karışık ifadeler ver - miştir.

Sabrinin bundan iki sene evvel de böyle bir hareketle tevessül ettiği an - laşılmıştır. Kendisi mevkufat.

Vali Beyin beyanâtı

Bu çirkin ve nefretle karşılanan hâ - dise hakkında dün vali ve belediye reis - i Muhihtin Bey bir muharririmize şu be - yanatta bulunmuştur:

— Haber gazetesinin Petrof imza - sile alıp neşrettiği mektup mündericat - ı, dost Bulgar milletine karşı bazı tah - rikâtî tazammun ettiği cihetle şiddetle nazarı dikkatimize belletti.

Türk Üniversitesini ve üniversite gençliğini tahrik ve tecavüzüne hedef ittihaz ederek tahrikata cür'et eden bu mektup sahibinin gerek mektubun mahiyetine, kullandığı lisan nazaran bir maksadı mahsus takip ettiği sarahaten hissolunuyordu.

Bu noktadan hemen tahkikata baş - layarak az zamanda neticeyi almak müm - kün oldu.

Bu mektupta Petrof imzasını kulla - nan Sabri namında bir şaşkımdır. Bunun hakkında umumi fikri tahdiş, halk ce - nebi bir devlet aleyhine tahrik, Türk Ü - niversitesini tahrik ve bir Türk memu - runa iftira suçundan kanunî takibata başlanmıştır.

Eskârı umumiyeye hitap eden mat - buatın bu kabilinden aşk, mahiyeti, mak - sadı meçhul ihbarata karşı çok dikkat - li, çok hassas ve müteyakkız bulunma - ları, memleketin yüksek menfaatleri ve karilerin konaatlarının muhteremliğine hümet noktasından lâzım ve zaruri bir vazifedir..

Haber aldığımız göre, Sabri Çolak oğlu Bulgaristandan çıkarılmış bir Türk - tür. İki dost milletin arasını bozmağa matuf böyle bir mektubu yazmak cür'et ve cinnetini gösteren bu şaşkın zab - tamızın teyakkuz ve süratle meydana çıkarılması hususunda Türk ve Bulgar eskâr - ı umumiyesini hiç şüphe yok ki; temin ve teskin edecektir.

Sabri Efendi polise verdiği ilk ifa - dede bu mektubu yazmaktaki maksad - ından bahsederek demiştir ki: — Maksadım Türk düşmanlığı de - ğildir. Komiteci Bulgarların neşriyat - ından rencide olarak bu mektubu yaz - dım.

Ajansın tebliği

ANKARA, 20. A.A. — Haber gazetesinde Petrof imzasıyla Türk üniversitesini aleyhine çıkan tecavüzkarane mektubun Ankara mahallinde hasil ettiği tesirât dün eskârı umumiyeeye arzettiği - tik.

Aldığımız malûmata göre bu mesele hakkında yapılan tahkikat, mektup mu - harrinin son zamanlarda türk tabiiye - tine giren şumnu Sabri efendi namında bir dişi mektubu talebesi olduğuna meydana çıkmıştır. Mektubu tasni et - tiğini itiraf eden Sabri Efendi adliye ye verilmiştir.

Bu hadise matbuatımızın menbai meç - hul ve snf tahrik maksadile yapılan bu gibi neşriyata karşı ne kadar uyanık ve hassas bulunması lâzımgeldiğini bir ker - re daha isbat etmiştir.

Tarihî roman: 33

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

— Bu kız sokağa çıkmak için bir daha bana yalvarırsa, ne olursa olsun, dedi, evin büyük kapısını açıp sokağa çıkaracağım.

Ulum hatunun rüyası

— Hayırlar olsun, oğul, iki gece - dir seni rüyamda görüyorum! Ben yarasanan hiç hoşlanmam. Bir gece babamın başına da konmuştu.. Ertesi günü avda karşına, kuzuların bile sallanarak geçtiği bir yoldan, ağzından köpükler saçarak ko - şan bir yabanöğüzü çıkarmaz mı?! — Çıkar ya, anacığım! Dağ bu... Sinek te bulunur akrep te. Bazan kuzu ve ceylan çıkar, bazan da yaban öküzü.

Ulun Hatun sözüne devam etti: — Baban ilk defa o vakit dağda bir yaban öküzü ile boğuşmuş ve hayvanı alının tam ortasından hançerliyerek öldürmüştü. O zamandan beri yarayı uğursuz sa - yarım, oğul! Bu gece rüyamda onun omuzlarında gördüm! Yapı-

Dağda bir boğuşma..

— Söyle bana, dağların sevimli kuşu! Akşamları güneşin battığı kaç yıldır seyrediyorsun? Yaşın kaç..? Yavruların var mı..? Eşin nerede..? Kanatların çok düşük.. An - liyorum, senin de yanacak dertle - rin var! Sen de galiba, benim gibi, eşin tarafından sevilmişsin..? Senin eşinin de yüreğinde başka bir erkek kuşun sevgisi mi var? Sen de, benim gibi, eşinin başını döndü - ren rakibini buralarda aramağa mı geldin? Söyle bana, dağların sevim li kuşu: Sen de, benim gibi, yüreği yanık ve eşinden bezgin bir dertli misin?! Düşük kanatların birden bire kaldırdı.. Boynun dikildi.. A - yaklarınıla sert dalları sallamağa başladım..! Onu şimdi ele geçir..

sen, hemen galayayı boğacak gi - bi, böbürlenerek göğsünü şişirdin..! Demek ki sen de benim gibi dert - lisin..?! Bu ıssız köşelerde onu ar - mağa geldin, öyle mi?

Batıkusu ormanın yüksek bir yerinde, büyük bir kayanın üstüne oturmuş; karşıdaki ağaç dalına konan sevimli bir kuşla konuşu - yordu.

Batıkusu'nun konuştuğu kuş bir - den bir kanatlarını birbirine vur - rarak başka bir ağaca uçmuştu.

Batıkusu başını sallıyarak ba - ğırdı:

Rakibini kovalamağa gidiyorsun değil mi? Ben de, senin gibi yap - cağım, sevimli mahluk! Ben de, se - nin gibi rakibimden öç almak için buraya geldim. Onu uzaktan görür görmez, tıpkı senin yaptığın gibi, uçarcasına koşacağım ve hasmımı bir hamlede yere devireceğim..

Batıkusu kendi kendine söyle - nirken "su uyur, düşman uyumaz", sözünü zihninden geçirmemişti. O, kayanın üstünde, o gün oralar - dan geçeceğini umduğu adamı bekli - yordu.

O gün her şey bitecek.. ve Bo - ra'nın kanı esrarlı dağların koynu - na akıp gidecekti.

Batıkusu, Güneşin oğlu'nu öldür - meğe karar vermişti.

Bu sırada, Batıkusu birdenbire sersemliyerek gözlerini kapadı.. ba - şı döndü.. ve yere yuvarlandı.

Ne oluyordu?! Beynine yıldırım mı çarpmıştı? Rüya mı görüyordu?

Başına inen kuvvetli bir yum - ruğuna sersemliğile bir müddet yerden kımıldıyamadı.

Batıkusu'nun cinler mi sarmıştı? Gözlerini oğuşturarak araladı.. Bir gölge.. hasmının gölgesi!

Ve bir ses:

— Haydi, kalk..! Ne duruyor - sun..? Hasmını öldürmek için bu - raya geldiğini söyleyen sen değil misin?

Batıkusu: — Bora..

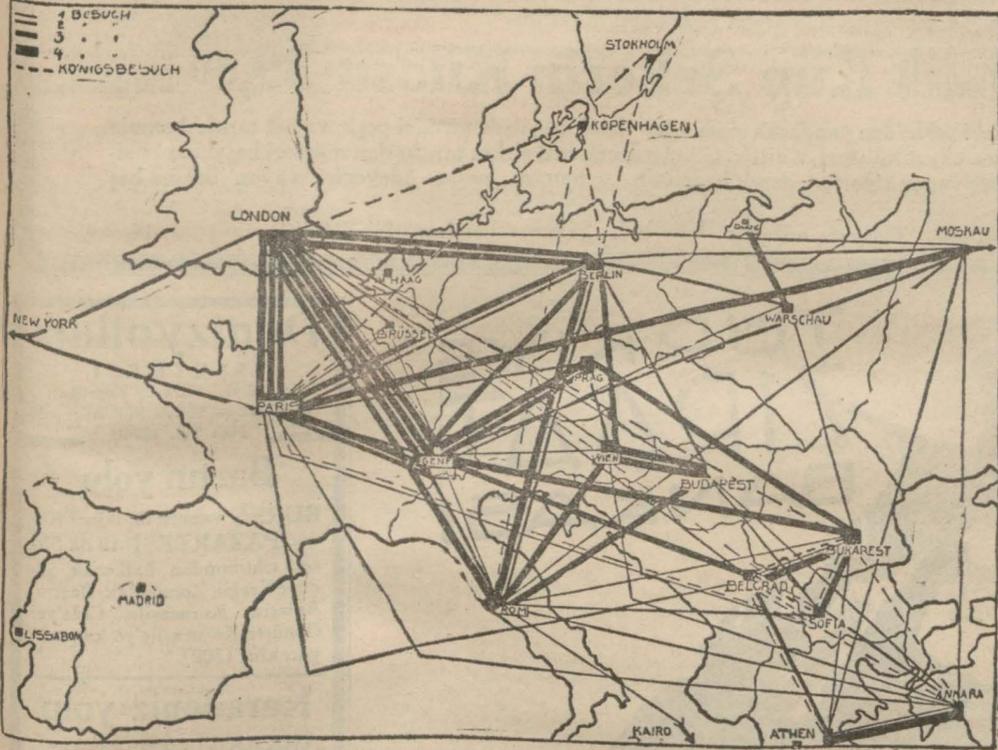
Diye haykırdı..

Cesaretini topladı.. yerden kalk - tı..

— Alçak.. insanı arkasından vurm

Dünyada Neler Oluyor?

Geçen sene diplomatlar ne kadar seyahat ettiler?

Geçen sene içinde Avrupalı muhtelif memleketleri arasında mekik dokuyan diplomatların bu bir senede ne kadar mesafe katetdikleri ve ne ziyade hangi memleketler arasında mekik dokudukları hiç aklımıza gelmemiştir. İşleri, güçleri istatistik tanziminden ibaret olanlar, bu noktaya da merak etmişler ve yukarıya dercettiği-

miz tabloyu meydana getirmişlerdir.

Bir Alman gazetesinden aldığımız bu tabloya göre, diplomatların en fazla seyahatleri Paris - Londra ve diğer payitahtlarla Cenevre arasında olmuştur.

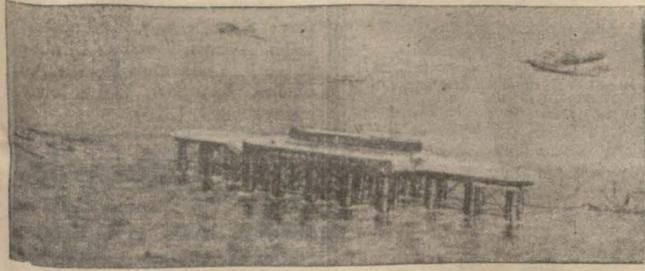
Tanzim edilen istatistiğe göre, diplomatik ziyaretleri şu suretle tanzim etmek kabildir:

Krallar 18 defa, başvekiller 37 defa, hariciye nazırları 91 defa, maliye nazırları 17 defa, diğer mühim simalar 44 defa ki, ceman 207 defa..

Bu seyahatler esnasında kat edilen mesafe 233,100 kilometredir.

Tabloda noktalar olarak gösterilen hatlar kralların zivazetlerine aittir.

Sabah adalar

Avrupa ile Amerika'yı birleştirecek tayyare yollarının daha emin bir hale getirilmesi için, uzun zamandanberi Atlas Okyanusunun muayyen yerlerine sabah adalar konması düşünülmüştü.

Tayyareler için birer merhale teşkil edecek olan bu adaların inşası projeleri hazırlanmıştır ve şimdi Amerika Cümhurreisi M. Roosevelt'in tasdiki beklenmektedir.

Vakra bu işte Amerika hükümetinin muvafakati kolay istihsal edilmiş değildir. Bütün teknisyenler bu projenin tahakkukunda elde edilecek menafide hem fikir değildiler. Hatta bazıları Okyanusun ortasına konacak sabah adalarının Amerika hükümetinin budalalığına bir abide teşkil edeceğini bile söylüyorlar.

Fakat Okyanusta yapılacak olan sabah adaları bir değil, altıdır ve 35 milyon dolara mal olacaktır. Gene bir çok kimseler bu para mahalline sarfedilse bile, sadece denize etek dolusu para dökmek olacaktır, diyorlar. Çünkü bunlara göre, bir kaç sene sonra Amerika ile Avrupa arasında tayyareler merhalesiz işleyeceklerdir. Almanlar bu sahada daha iyi düşünülmüşlerdir. Onlar sadece tayyare gemisi olan Westfalen'i Bahrimühitinin ortasına koymakla iktifa etmişlerdir.

Şimdiki halde tecrübe içinsabih bir ada inşasına sarfedilecek elde bir buçuk milyon dolar vardır. Bu ada Delaware nehri ağzında tezgâha konacak ve inşasından sonra sahilden 800 kilometre uzakta, tayyare güzergâhı olarak tayin edilecek bir yere cereddilecektir.

Projeyi yapan mühendis Edward R. Armstrong on beş senedenberi bu işle meşguldür. Mühendis göre sabah adalar aralarında sekiz yüzer kilometre mesafe bırakılmak suretiler güzergâha dizileceklerdir. Her adanın 380 metre uzunluğu, 90 ilâ 105 metre genişliği olacaktır. Üst köprü denizden 30 metre irtifada bulunacaktır. Ayrıca bir alt köprü de yapılacaktır ve burada en aşağı üç yüz

kişiyi barındıracak otel yapılacaktır. Her sabah adanın ayrıca yüz yirmi beş kişilik müstahdemini bulacaktır.

Sabah ada 30 metre kadar derinliğe inen yirmi sekiz duba üzerine oturtulacaktır. Dalgalar ancak denizin sathında müessir olmaktadır. Halbuki, bir kaç metre derinlikte dalgaların tesiri yoktur. Dubalar çok derine indirilmiş ve üst köprü de pek yukarıda bırakılmış olduğu için dalgalar sabah adada fazla mukavemet göstermeyecekler ve alt kısımlarda açılan geniş menfezlerden kolayca girip çıkabileceklerdir. Adayı yerinde tutmak için denizin dibine her birinin ucuna 1500 ton hamule bağlanmış kablolar sarkıtılacaktır.

Radyo ve salyangoz yarışı

Sporun tiryakilik halini aldığımız devirdeyiz. Herkes: Kadın erkek, büyük küçük, az çok, bu tiryakilikle malûl. Gazeteler karilerinin, sinemalar müşterilerinin, radyolar dinleyicilerinin bu tiryakiliğin tatmin için objektiflerle, mikrofonlarla girmedikleri sdat, ring, ipodrom bırakmıyorlar.

Ancak nakiller radyo merkezlerine pahalya mal olmaktadır. Sonra da, her zaman telefon hatlarının istifade imkânı yoktur. Binaenaleyh, dinleyicilerin bu tiryakiliğine başka suretihal lâzımdır.

İşte Fransız merkezlerinden biri bu suretihal bulmuş. Dinleyicilerine haftada üç defa spor neşriyatı yapan bu merkez, stüdyolarında salyangoz koşuları tertip ediyormuş.

Sureti mahsusada hazırlanan salyangozlar bir koşu pisti üzerine dizilir ve bir juri heyetinin nezareti altında koşturulurken, skiper izahat verirmiş.

Bu yarışların daha bir takım garabetleri varmış:

Yarışlardan evvel dinleyiciler arasında anketler açılır ve müsabık salyangozlardan ilk üç galibin taraftarlarına nakdi mükâfatlar

Ne zamanlar Ölüyoruz?

Fenni bir Amerikan mecmuası, uzun tetkiklere istinaden insanların ölüm âkıbetleri hakkında şu malûmatı veriyor:

"Doktorların umumî fikir ve mütealemleri doğrudur, hastaların çoğu, diğer vakitlerden ziyade, sabah saatlerinde ölüyorlar. Fakat sayıları dikkat olan bir nokta var. Öğle vakti, gece yarısı saatinde ölüm hâdiseleri pek nadirdir. Hastalar en az bu saatlerde ölüyorlar. Yaptığımız tetkikten anlaşıldığına göre, sabahleyin saat yedide ve öğleden sonra altıda da ölüm hâdiseleri azdır. Öğle vakti ve gece yarısı az ölüm olmasına mukabil, öğleden sonra çok olur.

Acaba bir hasta ya evinde, yahut hastahane öğleden evvel saat yedide, öğleden sonra saat altıda, öğleyin ve gece yarısı ne oluyor da, ölecek olan hasta bir kaç saat fazla yaşıyor. Çünkü bu saatler daha ziyade yemek zamanlarıdır.

Biz nasıl öğleyin yersak, hastaların da çoğuna gece vakti yemek verilir. Bu suretle bu yemeğin doğrudan doğruya hayatı uzattığını iddia edecek değiliz. Fakat ihilâl haline gelen bir vücudun uzuvlarının birbirine bağlı kalmaması demek olan hayatı mümkün mertebeye uzatacak olan yalnız bir şey vardır ki, o da yaşamak isteğidir, hastanın hayata karşı olan alakasıdır. Bu alâka ve istek zayıflayınca ölüm galebe eder.

Aksi halde ölmek üzere olan hasta, bir saatten öteki saate kadar sağ kalabilir.

Hasta odasında hastabakıcının deşmesi, aile efradından yeni birisinin odaya girmesi gibi ufak tefek hâdiseler, hastanın üzerinde ehemmiyetli bir tesir yapar. Bunlar monoton luğu bozar ve hastayı daha istekli yapar. Akşam olunca, gece yarısı gelince, şafak sökmesi çok uzak bir zamandır. Onun için hastanın hayatıye ti sarılır, alâkası azalır.

Gece hastabakıcı koltuğunda uyulur. Şehrin bütün gürültüsü dinmiştir. Her şey ve her taraf huzur ve sükün içindedir. Lâkin zihayata sıkı sıkı sarılmağa sevkeden âmil, huzur ve sükün değildir. Altı saat can sıkın tusına katlanmak lâzımdır. Altı saat ta çok bir zamandır. O zaman hayatıyeti gevşeyen hasta adam, kendini koyuverir, kısa bir uykuya dalar ve ekseriya bu kısa uyku ebedi bir uyku olur.

Bunlar ne dereceye kadar doğrudur? Katı olarak bir şey söylenemez. Fakat muhtakkak olan bir şey vardır ki, o da hastanın etrafında olup biten hâdiseler, onun hayatını uzaltıp kısaltmakta müessir olabilir. Bu hâdiseler heyecanlar demektir. Heyecanların böylece insanları öldürüp, hayatını uzattığı da görülmüştür."

tevzi edilmiştir.

Bu garip yarışa bakıp ta medeni hayatta mevki alan salyangozları mı, yoksa onların koşularından haz duyan meraklıların zevklerinde inceliği mi alkışlamalı? Bunu kestiremedik.

Demir muhafız kimlerdir?

Yüzde yüz yahudi aleyhtarlığı güden bu fırka sekiz sene evvel nasıl kuruldu?

Bükreş polisi Demir muhafız azasının bir nümayişini dağıtırken

Bükreşliler pek iyi hatırlarlar. Bundan sekiz sene kadar evvel Bükreşte Sarayı Kralinin karşısındaki bir binanın cephesi üzerinde günlerden bir gün ilk defa olarak "Gamalı bir salıp,, gördüler.

Burası Profesör Gaza'nın Apparare nationale isimli ihtilâl fırkasının merkezi idi. Payitahtta göbeğinde yerleşen profesör, son derece müfrit, Yahudi ve ekalliyetler aleyhtarı bir programla mücadelede geçmek için fırkasına adam toplamağa başlamıştı. Bu mücadele için diktatör veya tethiş gibi usuller de hini hacette müracaat edilecekti. Yasev şehrinde belediye meclisinde liberal ekseriyeti teşkil ettiği için, profesör bîdayette burada harekete geçememiş, fakat milli büyük bir taarruza geçmek sırasını bekliyerek, Bükreşteki binaya sığınmıştı.

Bu taarruza da ilk defa olarak siyasi bir cinayet manzarası altında başladı. Profesör Gaza'nın adamlarından Zelea isminde bir genç, bir gün Yaş şehri polis müdürünü üç tabanca kurşunu ile öldürdü. Katil üç ay mevkufiyetten sonra tahliye edildi. İntihabata iştirak etti ve Roman Parlamentosunda ilk Caziste partisi meb'usu olarak intihap edildi.

Polis müdürünün katli hâdisesi millici ve yahudi aleyhtarı şiddetli bir mücadelede ilk işaretini oluşturdu. Macaristan ve Almanyadaki aynı mahiyetteki fırkaların gönderdiği tahsisat ile kesif bir propaganda girişildi. Fırka yavaş yavaş memleketin her tarafına dal budak salmaya başladı. Parlametodaki meb'ularının adedi artıyordu.

1925 te Profesör Gaza fırkasını beynelmîlî teşkilât ile kaynaştırmak istedi ve Budapeştede Almanyaya, Macaristan, Lehistan'daki aynı mahiyetteki fırkaların reislerini bir kongre halinde içtimaa davet etti. Bu suretle kongre bir nevi beşinci Enternasyonal tesis etmiş oldu. Yahut yahudi aleyhtarı fırkalar beynelmîlî federasyonu kurulmuş oldu.

Bu ilk muvaffakiyetin neticeleri memleket dahilinde müsait intibalar uyandırmadı. Muzır milliyetçiliği öne sürerlerin başka memleketlerden, bilhassa düşman memleketlerden gönderilen paraları nası kabul ettiklerini anlayamıyorlardı. O zamandan itibaren Gaza'nın güzel projesi bir rüya gibi dağıldı.

Bu partinin adamlarından Profesör Panlescu gazetelerinden birine şöyle anlatıyordu:

— Programımızın esas yüzde yüz yahudi aleyhtarlığıdır. Ecnebi ve bilhassa Alman âlimlerinin tetkikatına istinat ederek, yahudi unsurunun hükümeti ve cemiyeti tahrip ettiğini gördük. Neşrettiğimiz kitaplarda da izah ettiğim gibi, yahudiler biyoloji noktasından diğer ırklarla benzemezler. Onun içindir ki, organize bir hükümetin çerçevesi dahilinde yaşamağa muktedir değildiler. Biz bunların bilâistisna hepsini kovacağız. İsterlerse Felestine gitsinler, milli hükümetlerini kursunlar.

— Demin organize bir hükümet çerçevesi dahilinde yaşayacaklarını söylüyordunuz, halbuki şimdi de kendi kendilerine pek âlâ hükümet

RADYO

Bugünkü Program

ANKARA :
12.30 Gramofon.
18 Vtyolonsel konseri (Edip B. tarafından).
18.40 Alaturka saz.
20. Ajans-haberleri
VARŞOVA 1412 m.
16.20 Salon cazı tarafından konser, 17 Çocuk neşriyatı, 17.30 Plâk (yüksek sesler).
17.45 Mizahi neşriyat. 18 Müsahabe, 18.15 Koro konseri, 18.45 Plâk ile Leh musiki, 19 Müsahabe, 19.40 Sopran muganniye Marie Kiselevska tarafından taganni, 20 Muhtelif sözler, 20.50 Hafif orkestra musiki, 21.50 Haberler, neş'eli neşriyat, spor haberleri, 23.25 Dans musiki, Müsahabe, 24.05 Dans musikiine devam.

BÜKREŞ 364 m.
11.30 Ruhî konferans, 12 Senfonik plâklar 13 Plâk konseri, 14 Haberler, 14.15 Hafif musiki plâk ile, 17 Köylü program. 18 Jean Marco orkestrası hafif musiki, 19 Haberler, 19.15 konserin devamı, 20 Üniversite radyosu, 20.20 Plâk, 20.45 Konferans, 21 O-peret temsilî.

BÜDAPESTE 550 m.
15 Sahibinin sesi plâkları, 16 Konferanslar, 16.45 Askerî musiki, 18.30 Konferans 19 Harmonik orkestra konseri, 19.30 Gramofon Japon şiir ve şarkıları, 20.45 Spor haberleri, 21 Bükreşte musiki heyetinin konseri... idaresinde, 22.20 Haberler, 24 San'atkar trio takımının konseri.

VIYANA 507 m.
17.25 Müsahabe, 17.55 Plâk konseri 20 Piyan - keman konseri, 20.45 Saat ayarı vsaire, 20.55 Nasihat sözleri, 21 Uzun Jule Die lange Jule isimli 5 perdelik Carl Hauptmann'ın eserlerinden bir dram. 22.50 Haberler, tamimler, 23.05 Josef Holzer takımı tarafından akşam konseri, müteakiben resmi tamimler.

21 ikinci kanun Pazar

İSTANBUL :
17.30 Gramofon.
18.30 Orkestra ve Bedriye hanımın iştirakile Türkçe tango.
21 Gramofon

22 ikinci kanun Pazartesi

İSTANBUL :
17.30 Gramofon.
18 Fransızca ders (İlerlemiş olanlara).
18.30 Münir Nurettin B. ve arkadaşları.
19.30 Bedayii Musiki Hey'eti.
21 Gramofon
21.30 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat

23 ikinci kanun Salı

İSTANBUL :
17.30 Gramofon.
18.30 Orkestra.
19.15 Doktor Ali Şükrü B. tarafından çocuklar hakkında konferans.
19.45 Eftalya Sadi Hanım ve arkadaşları.
21 Gramofon
21.30 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat

24 ikinci kanun Çarşamba

İSTANBUL :
17.30 Fransızca ders (İlerlemiş olanlara)
18 Şehir tiyatrosu artistleri tarafından temsil
19 Gramofon.
19.30 Bedayii Musiki heyeti.
21 Gramofon
21.30 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat

25 ikinci kanun Perşembe

İSTANBUL :
17.30 Gramofon.
18.30 Orkestra.
19.30 Kemal Niyazi B. ve arkadaşları.
21 Gramofon
21.30 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat

26 ikinci kanun cuma

İSTANBUL :
12.30 Türkçe plâk neşriyatı.
17.30 Gramofon.
18.30 Gramofon.
19.30 Hanımilar Heyeti.
21 Gramofon
21.30 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat

27 ikinci kanun cumartesi

İSTANBUL :
17.30 Gramofon.
18 Fransızca ders (Müptedilere mahsus).
18.30 Belkıs Hanım.
19.30 Refik Talat B. ve arkadaşları.
21 Gramofon
21.30 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat

VAPURCULUK
TURK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

Karadeniz yolu
MİLLET vapuru 21 ikinci kanun
PAZAR günü saat 20 de Galata rihimından kalkacak. Gidişte: Zonguldak Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon, Rize ve dönüte bunlara ilâve Ofu uğrayacaktır.

İstanbul Tapu başmemurluğundan :
Langada Katipkasım mahallesinin orta sokakında eski 14 No. yeni 28 No. li hanenin nisf hissesi Gülyane binti Agop uhdesinde olup bu defa muameleye müsacaat edilmiş isede kaydında (Temyiz davasından dolayı 7 Temmuz 318 tarihile tevkiş işareti olduğu görülmüştür. Edilen taharriyatta evrâkı müspitesi bulunmadığı gibi başkaca da bir malumat olmadığında işbu işaretle alâkası olan var ise bir ay zarfında bizzat ve ya bilvekalâ lüzumu müracaatı aksi takdirde işbu işaretin fek edileceği ilân olunur.

M. Ducay öldüren katil Demir muhafızlardan Constantinesco

teşkil edebilecekleri kanaatini izhar ediyorsunuz. Bu iki mübayeneti nasıl telif olunabilir?

— Hakkiniz var. Fakat şurasını kaydediniz ki, yahudi mesecisi ezhericihat gayrikabili hal bir meseledir. Zira bilâistisna bütün yahudiler delirdiler. Beyinleri bizimkilerden başkadır ve mecnunlarla bariz müşabehetler arzettekilerdir. Mübalâğa ettiğimi zannetmeyiniz. İş te size her yahudinin elinde bulunmaz lâzımgelen bir kitap. Bu kitabın ismi "Kehal,,dir. Bu gizli kitapta yahudi dininin nizamları vardır. Bu nizamlara göre, her yahudi hayatında başka bir rıktan hiç olmazsa bir kadın veya erkek öldürmek mecburiyetindedir.. Şimdi açıkça söyleyiniz, böyle bir dine sâlik olanlar ve onunla amel edenler, deli değildiler de nedirler?

İşte Bükreşteki "Demir muhafız,,ları sevk ve idare eden zihniyet!

Profesörden bu sözleri işiten gazeteci dona kalmış. Bu yazısının altında da diyor ki:

"Böyle bir hocanın yetiştirdiği talebe, memleketinin Başvekilini alçakça öldürürse, pek te o kadar şaşılacak şey değildir.."

Amerika zencileri ve linç

Amerikada Zencilere karşı gös terilmekte olan kin ve gazap gene azami şiddetini buldu. Zenciler yer yer göç etmekte ve meçhul semtlere doğru kaçmaktadırlar.

Princesse Ame şehrinde, bir Zenciye linç etmiş olmak cürmünden maznunen derdest edilerek, valinin emriyle, hapse atılan dört beyazın mahkemede berati üzerine şenlikler tertip eden beyazlar, linç edilen Zencinin cesedini topaktan çıkarmışlar ve kafasını keserek valiye "teşekkür hediyesi" kaydile göndermişlerdir.

Bu hale ne demeli?!

Acaba dehşet devirinde miyiz?!

ZAYI — Kadıköy Nüfus memurluğundan aldığımız nüfusu zayettüğinden ve ye nisini çıkaracağımızdan eskisinin hükmü yoktur. Haig oğlu Bereç Apikyan.

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI

Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekerini birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarı olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilatından istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470.

14

ADAPAZARI

Türk Ticaret Bankası

Merkezi: ADAPAZARI

İstanbul şubesi: Yenipostane

karşısında Tel 20224:

Sermayesi: 1,200,000

İhtiyat akçesi; 180,000

ŞUBELER

Bandırma — Bartın — Biga — Bilecik — Bolu — Bozüyük — Bursa — Düzce — Eskişehir — Gemlik — Gerede — Geyve — Hendek — İzmit — Karamürsal — Kütahya — Mudürnu — M. Kemal Paşa - Safranbolu - Tekirdağ — Yenişehir.

Müsait şeraitle mevduat, havale kabul eder. Tahsile senet alır ve ikraz muamelesi yapar.

Mevduat faizleri müdiriyetle görüşülerek tesbit edilir.

Komisyon ve Ticaret kısmı her nevi emtia Ticariye satışına delâlet eder.

Sigorta yapar Telefon: 23623.

13

İstanbul Sıhhi Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Kilo

21,000

5,000

6,000

1,600

Tip Talebe Yurduna

Çocuk Hastanesine

Heybeli asan sanatoryomuna

Kuduz Hastanesine

33,600

Yekûn

Yukarıda yazılı sıhhi müesseselerin Mayıs 934 sonuna kadar et ihtiyacı olbaptaki şartnamesi veçhile ve 6 Şubat 934 Salı günü saat 14 te kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere münakasaya konmuştur. İsteklilerin müracaatları.

(205)

406

Gedikpaşada Jandarma

Satınalma Komisyonundan:

5500 adet tüfek kayışile 7237 adet altı kütüklü palaska takımı 10 Şubat 934 cumartesi günü saat 15 te kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Talipler şartnameyi ve nümuneleri görmek üzere arzu ettikleri vakit kapalı zarf münakasasına girmek için de gösterilen günde Maliyeye teslim edilmiş ilk teminat makbuzile birlikte Komisyonumuza müracaatları.

(260)

Tayyare Piyangosu

16 ncı tertip 4 üncü keşide 11 Şubat 1934 tedir.

Büyük ikramiye 25.000 lira

Ayrıca: 10.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiye ve 20.000 liralık mükâfat vardır.

378

İHAP NULUSU
İSTANBUL

DARA
BIRIKTİREN
RAHAT-EDER

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Bartın yolu

BURSA vapuru 22 İkinci Kânun PAZARTESİ 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacak gidişte Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile, Cide'ye. Dönüşte Kurucaşile'ye uğramıyacaktır. (309)

Karadeniz yolu

ANKARA vapuru 23 İkinci Kânun SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakıfkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlar ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (312)

Mersin yolu

KONYA vapuru 21 İkinci Kânun PAZAR onda Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersine. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gelibolu'ya uğrayacaktır. (310)

İzmir sür'at yolu

SAKARYA vapuru 23 İkinci Kânun SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir'e gidecek ve dönecektir. (311)

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri
Müdürü ETEM İZZET

Barut İnhisarı Umum Müdürlüğünden:

Ankara'da hipodrom ve stadyom civarında inşa edilecek 16,385,84 lira keşifli atış yerinin inşası münakasaya konmuştur.

Münakasa kapalı zarf usulile icra edilecektir. Talipler tarafından alelusul yapılacak tekliflerin 29 Kânunusani 1934 Pazartesi günü saat dörde kadar Ankara'da Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Levazım Müdürlüğüne veya İstanbul'da Galata'da Bahtiyar Hanında Barut İnhisar İdaresine tevdi edilmesi lâzımdır.

Teklifnameler İnhisar İdaresinden Şubatın birinci günü saat dörtte alâkadarlar huzurunda açılacaktır.

Mebani projesi, şartname ve keşifname, on lira bedel mukabilinde Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Levazım Müdürlüğünden veya Barut İnhisar İdaresinden tedarik olunabilir. (37)

194

Çankırı Nafia Başmühendisliğinden:

1 — Çankırı-Ankara şosasının mebedinde dedeler köprüsünün beton arme olarak inşası (14808) lira 3 kuruş bedeli keşfile 6 Şubat 934 tarihine kadar kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasaya şimdiye kadar yaptırmış oldukları beton arme inşaat ile bu köprüyü yapabilecek fenni iktidarı olduğunu isbat eden inşaat müteahhitleri kabul olunur. Bu nun için ihale gününden evvel müteahhitlerin yapmış oldukları işlere ait vesikalarını yollar Umum Müdürlüğüne göstererek bir ehliyet vesikası almaları icap eder.

3 — İhale 6 Şubat 934 tarihine müsadif salı günü saat on beşte icra edileceğinden taliplerin yüzde 7,5 teminat akçaları ile ihale gününden ihale saatından evvel Makamı Vilâyete vermeleri lâzımdır. Teklif zarfları Encümen Vilâyette taliplerin muvacehesinde açılarak en muvafık teklif sahibine ihale edilecektir. Fazla malûmat almak isteyenlerin Çankırı Nafia Baş Mühendisliğine müracaat eylemeleri ilân olunur. (83)

232

Fabrika ve Havuzlar Müdürlüğünden:

Şeraiti fenniyesi dahilinde (20) ton karpit kapalı zarf suretile alınacağından taliplerin fiat zarflarını 25-1-934 tarihine kadar İdaremize göndermeleri. (294)

VAPURCULUK

Türk Anonim Şirketinden:

Şirketimizin adı ve senelik heyeti umumiye içtimamın 8 Şubat 1934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 de merkezi Şirket ittihaz edilmiş olan İstanbul Liman Hanında birinci kattaki daire mahsusa icrasını mukarrer olduğundan aşağıdaki ruzname dairelerinde müzakere icrasile karar ittihazı zmnında bütün hissedarların muayyen olan mahal ve zaman- da ispatı vücut etmeleri lüzumu ilân olunur.

Ruznamei müzakereat :

- 1 — Meclisi İdare ve murakıp raporlarının kıraatı
- 2 — Bilançonun, mevcudat defterinin, kâr ve zarar hesaplarının tetkik ve tasdiki
- 3 — Murakıp tayini ile müddetinin tespit ve ücretinin takdiri.
- 4 — Tanzim edilen dahili talimatnamenin aynen veya tadilen tasdiki.
- 5 — Şirket hizmetinde kullanılmayan gemilerin paraya çevrilmesi ve yeniden vapur satın alınması için Meclisi İdareye selâhiyeti mahsusa verilmesi.
- 6 — Vukubulan masarifi tesisyenin tespiti ile kabulü.
- 7 — Şirket sermayesinin tezyidi.

(12440)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

İstanbul'da Hoca Alâeddin mahallesinde Fincancılar yokuşunda eski 4, 6, 8, 10, 12 ve yeni 65, 67, 69, 69-1, 71 numaralarla murakkam üst tarafları eşya vaz'ına mahsus kemerli dokuz adet oda, bir han avlusu, alt ve üst kısımları depo vaziyetinde olan bölmelerle ayrılmış höcereleri müstemil mağazası bulunan han "çarşı" bedeli iki taksitte ödenmek şartile muhammen 26000 lira kıymet üzerinden kapalı zarf usulile 23 Kânunusani 934 Salı günü saat 14 te satılacaktır. Taliplerin muhammen kıymetinin yüzde 7 buçuğu nisbetinde teminat mektuplarile teklifnamelerini yevm ve saati mezkûrdan evvel İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil Satış Komisyonu Riyasetine tevdi eylemeleri. (M.) (7093)

129

Gedikpaşada Jandarma

Satınalma Komisyonundan:

Satılması icap eden (33395) adet alafanga ve (50000) adet Alaturka hayvan mihı satış pazarlığı 5-2-934 pazartesi günü saat 15 ten 16 ya kadar yapılacağından mihlari görmek için her gün ve münakasaya girmek üzere teminat makbuzile beraber komisyonumuza müracaatları. (229)

384

FARUKİ ALLIKLARI

Avrupa rujlarından farkısızdır (11719)

Yeni model Allegro

Bir veya iki yüzü bıçakları avretile tege sürmek ve badehu kaygı özünden eğirmek suretile biter. Eylet firaş olabilmek için herkeşe lazımdır. Mühim tekemmülât. Her yerde satılır. Umumi acentaları:

Burkhard Gantenbein ve Şiş Galata-İstanbul

10737

Tokat Vilâyeti Daimi Encümeninden:

Tokat Vilâyeti Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü için münakasa ile (750) liralık Frengi ilâcı alınacaktır. Bu hu sustaki şeraiti anlamak üzere isteyenlerin İstanbul ve Tokat Sıhhat ve İ. M. Müdürlüklerine müracaat eylemesi ilân olunur. (275)

408

Beyoğlu birinci sulh hukuk hâkimliğinden : İstanbul hazine muhakemat müdiriyetinin Galatada Asikürasyon sigorta şirketi muhasibi Server Fuat Bey aleyhine ikame ettiği şapka avansından mütebaki dokuz yüz kırk kuruşun tahsilini da vasında Müddealehy Server Fuat Beyin ikametgâhi meçhul olduğu mübaşir derkenarından anlaşılmağa yirmi gün müddetle ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş ve 17-2-934 tarihinde saat 10 muhame gününü tayin edilmekle mümailehy Server Fuat Beyin yevmi mezkûrde mahkemede hazır bulunması aksi takdirde gıyabında muhakemeye devam olunacağı tebliğ mekâmına kaim olmak üzere ilân olunur. (12416)